

STORTINGET

Innst. 6 S

(2024–2025)

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2025, kapitler under Justis- og beredskapsdepartementet mv. (rammeområde 5)

Prop. 1 S (2024–2025)

Innhold

	Side
1. Sammendrag	1
1.1 Innledning	1
1.2 Komiteens behandling.....	1
1.3 Regjeringens budsjettforslag.....	1
2. Komiteens generelle merknader for rammeområde 5	5
2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	5
2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	5
2.3 Generelle merknader fra Høyre.....	7
2.4 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet.....	10
2.5 Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	10
2.6 Generelle merknader fra Venstre.....	12
3. Merknader til de enkelte kapitler	14
4. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak	33
4.1 Innledning	33
4.2 Komiteens merknader.....	35
5. Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 5	37
6. Komiteens tilråding	40

Vedlegg

STORTINGET

Innst. 6 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 1 S (2024–2025)

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2025, kapitler under Justis- og beredskapsdepartementet mv. (rammeområde 5)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ragnhild Male Hartviksen, Odd Harald Hovland og Hadia Tajik, fra Høyre, Aase Marthe J. Horrigmo og Mari Holm Lønseth, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen og lederen Helge André Njåstad, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wetrhus Thorsvik, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om fagkomiteenes behandling av statsbudsjettet. Komiteen viser til at regjeringen Støre la frem Prop. 1 S (2024–2025) 7. oktober 2024.

Komiteen viser til at justiskomiteen ved Stortingets vedtak 15. oktober 2024 ble tildelt kapitler og romertallsvedtak på rammeområde 5, jf. Innst. 1 S (2024–2025).

Komiteen viser til Stortingets behandling av Innst. 2 S (2024–2025) 5. desember 2024, der nettorammebeløp for hvert enkelt rammeområde ble vedtatt. For rammeområde 5 er netto sum fastsatt til 48 286 991 000 kroner. De fremsatte bevilgningsforslagene i innstillin-

gen bygger på denne rammen, jf. Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd.

Komiteen viser til at komiteinnstillingen omfatter alle administrasjonsgrener under Justis- og beredskapsdepartementet med unntak av kap. 480 Svalbardbudsjettet samt kap. 490/3490 Utlendingsdirektoratet og kap. 491 Utlendingsnemnda. Kap. 480 inngår i rammeområde 4 (Utenriks), mens kap. 490/3490 og 491 er en del av rammeområde 6 (Innvandring, regional utvikling og bolig).

1.2 Komiteens behandling

Komiteen avholdt åpen høring om budsjettproposisjonen 23. og 24. oktober 2024. Komiteen har i tillegg mottatt en rekke skriftlige innspill.

Komiteen har mottatt et rettbrev fra justis- og beredskapsministeren av 26. november 2024, hvor hun gjør oppmerksom på noen mindre feil i proposisjonen og presiserer at dette ikke har konsekvenser for forslag til bevilgning. Brevet følger vedlagt denne innstillingen.

1.3 Regjeringens budsjettforslag

Nedenfor følger en oversikt over bevilgningsforslaget under rammeområde 5 slik det fremgår av Prop. 1 S (2024–2025) fordelt på kapitler og poster.

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 5

			Prop. 1 S (2024–2025)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
			Utgifter
<i>Høyesterett</i>			
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1 og kap. 411 post 1	140 344 000
<i>Justis- og beredskapsdepartementet</i>			
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter	472 783 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	14 000 000
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, kan overføres	22 999 000
	70	Overføringer til private	10 292 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	22 508 000
	73	Tilskudd til Norges forskningsråd, kan overføres	81 717 000
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 61 post 1 og kap. 411 post 1	3 311 586 000
	21	Spesielle driftsutgifter	109 438 000
	22	Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, kan overføres	2 502 000
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 61 post 1 og kap. 410 post 1	91 842 000
414		Forlikråd og andre domsutgifter	
	1	Driftsutgifter	372 032 000
	21	Spesielle driftsutgifter	47 321 000
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 431 post 1	5 862 464 000
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under kap. 430 post 1	125 215 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	111 952 000
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., kan overføres	166 000 000
	70	Tilskudd	34 768 000
431		Kriminalomsorgsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 430 post 1	176 520 000
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter	
	1	Driftsutgifter	252 138 000
433		Konfliktrådet	
	1	Driftsutgifter	178 417 000
	60	Tilskudd til kommuner	20 145 000
	70	Tilskudd	22 562 000
440		Politiet	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 441 post 1 og kap. 443 post 1	24 024 498 000
	22	Søk etter antatt omkomne, kan overføres	7 584 000
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	29 119 000
	25	Variable utgifter ved ankomst, mottak og retur i politiets utlendingsforvaltning	191 963 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	34 085 000
	46	Investeringer i Schengen IT-systemer, kan overføres	350 002 000
	48	Tildeling fra EUs grense- og visumfinansieringsordninger, kan overføres	147 310 000
	70	Tilskudd	54 861 000
	73	Internasjonale forpliktelser, mv., kan overføres	703 644 000
441		Politidirektoratet	
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 440 post 1	383 084 000

		Prop. 1 S (2024–2025)
Kap.	Post Formål	Gul bok
442	Politihøgskolen	
	1 Driftsutgifter	713 726 000
443	Påtalemyndigheten i politiet	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 642 655 000
444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1 Driftsutgifter	1 759 186 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	53 526 000
445	Den høyere påtalemyndighet	
	1 Driftsutgifter	393 959 000
446	Den militære påtalemyndighet	
	1 Driftsutgifter	235 000
448	Grensekommisæren	
	1 Driftsutgifter	6 571 000
451	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	
	1 Driftsutgifter	1 565 567 000
	21 Spesielle driftsutgifter	27 469 000
	22 Spesielle driftsutgifter – Nødnett, <i>kan overføres</i>	622 744 000
	23 Variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap	51 900 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	141 619 000
	70 Overføringer til private	8 037 000
452	Sentral krisehåndtering	
	1 Driftsutgifter	30 140 000
453	Sivil klareringsmyndighet	
	1 Driftsutgifter	68 569 000
454	Redningshelikoptertjenesten	
	1 Driftsutgifter	1 216 626 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	964 234 000
455	Redningstjenesten	
	1 Driftsutgifter	191 704 000
	21 Spesielle driftsutgifter	32 962 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	10 874 000
	71 Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	86 435 000
	72 Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	141 119 000
	73 Tilskudd til Redningsselskapet	145 422 000
457	Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1 Driftsutgifter	529 787 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 210 000
460	Spesialenheten for politisaker	
	1 Driftsutgifter	72 738 000
461	Advokattilsynet	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	51 500 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	14 000 000
466	Særskilte straffesaksutgifter m.m.	
	1 Driftsutgifter	1 651 497 000
467	Norsk Lovtidend	
	1 Driftsutgifter	10 886 000
468	Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	
	1 Driftsutgifter	30 743 000
470	Fri rettshjelp	
	1 Driftsutgifter	893 543 000
	72 Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	69 852 000

			Prop. 1 S (2024–2025)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning	
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	136 572 000
	72	Erstatning i anledning av straffeforfølging, <i>overslagsbevilgning</i>	103 800 000
	73	Stortingets rettfærdsvederlagsordning	36 330 000
473		Statens sivilrettsforvaltning	
	1	Driftsutgifter	164 424 000
	21	Spesielle driftsutgifter	113 567 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	616 000 000
475		Bobehandling	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	145 483 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	9 263 000
Sum utgifter rammeområde 5			52 114 169 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Diverse inntekter	6 582 000
3410		Domstolene	
	1	Rettsgebyr	217 170 000
	2	Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene	22 903 000
	3	Diverse refusjoner	1 907 000
	4	Vernesaker jordskiftedomstolene	2 502 000
3411		Domstoladministrasjonen	
	3	Diverse refusjoner	325 000
3430		Kriminalomsorgen	
	2	Arbeidsdriftens inntekter	123 305 000
	3	Andre inntekter	27 177 000
	4	Tilskudd	26 326 000
3432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningssenter	
	3	Andre inntekter	1 271 000
3433		Konfliktrådet	
	2	Refusjoner	6 000
3440		Politiet	
	1	Gebyr – pass og ID-kort	918 262 000
	2	Refusjoner mv.	311 623 000
	3	Salgsinntekter	54 637 000
	4	Gebyr – vaktelskap og etterkontroll av deaktiverte skytevåpen	4 828 000
	5	Gebyr – våpenforvaltningen	45 902 000
	6	Gebyr – utlendingssaker	321 613 000
	7	Gebyr – sivile gjøremål	559 196 000
	8	Refusjoner fra EUs grense- og visumfinansieringsordninger	207 500 000
3442		Politihøgskolen	
	2	Diverse inntekter	24 068 000
	3	Eksterne forskningsmidler	13 587 000
3444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	2	Refusjoner	16 768 000
3451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Gebyr	130 220 000
	2	Refusjoner driftsutgifter Nødnett	38 790 000
	3	Diverse inntekter	40 560 000
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold Nødnett	85 511 000

			Prop. 1 S (2024–2025)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
	5	Abonnementsinntekter og refusjoner Nødnett	557 263 000
	6	Refusjoner	18 046 000
	7	Refusjoner fra EU i forbindelse med variable utgifter knyttet til EUs ordning for sivil beredskap	51 900 000
3453		Sivil klareringsmyndighet	
	1	Diverse inntekter	800 000
3454		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Refusjoner	32 476 000
3457		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Inntekter	37 495 000
3461		Advokattilsynet	
	1	Bidrag fra advokater og forvalterordning	51 500 000
	2	Diverse inntekter	14 000 000
3470		Fri rettshjelp	
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	4 954 000
	2	Fri rettshjelp, ODA-godkjente utgifter	5 883 000
3473		Statens sivilrettsforvaltning	
	1	Diverse inntekter	5 000
	2	Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgifter	6 747 000
Sum inntekter rammeområde 5			3 983 608 000
Netto rammeområde 5			48 130 561 000

2. Komiteens generelle merknader for rammeområde 5

2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 1. desember 2024 mellom de tre partiene, der det er foreslått tiltak som styrker velferden, gir folk bedre råd og bidrar til grønn omstilling. Gjennom forliket gjøres det grep for å styrke velferden, som økt bevilgning til bemanning i SFO og barnehagene, og utvidelse av rabatt på tannhelse til nye grupper. Retten til 12 timers gratis SFO i uken for 1.–3.- trinn skal nå lovfestes. Gjennom denne budsjettavtalen vil vi også lovfeste retten til tannhelsetjenester for 25–28-åringer på lik linje med unge voksne opp til 25 år. Barnetrygden, studiestøtten og minstepensjonen økes, og det opprettes en skjermingsordning i bostøtten for mottakere av AAP og dagpenger. Flertallet er også enig om å utvide ordningen med hurtigdomstol for ungdom til to nye politidistrikt og å øke bemanningen i fengslene. Videre styrkes Husbanken, det legges til rette for bygging av flere studentboliger, og tiltak for å styrke kommunenes arbeid med kli-

ma og natur styrkes gjennom økte bevilgninger til Klimasats og Natursats. Det er også enighet om å ikke lyse ut første konsesjonsrunde for gruvedrift på havbunnen i 2024/2025. Flertallet fremhever også at man styrker arbeidet med grønn omstilling, blant annet gjennom økt bevilgning til Enova og oppstart av arbeid for mer CO₂-fangst, -transport og -lagring.

2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil understreke at regjeringens mest grunnleggende oppgave er å sikre trygghet for befolkningen. Disse medlemmer viser til at vi lever i en tid preget av stormaktsrivalisering, rask teknologiutvikling og stadige endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen som i stor grad påvirker det nasjonale trusselbildet, utfordrer landets sikkerhet og bidrar til en skjerpet etterretningstrussel nasjonalt. Disse medlemmer vil understreke at i en urolig tid som denne stilles det strengere krav til motstandsdyktighet og sivilsamfunnets evne til å håndtere naturlige og menneskeskapte hendelser. Disse medlemmer viser til proposisjonen, der regjeringen har foreslått en betydelig styrking av justissektoren.

Satsing på politi, bekjempelse av kriminelle nettverk og gjengkriminalitet

Disse medlemmer viser til proposisjonen, der regjeringen foreslår en historisk høy satsing på bekjempelsen av kriminalitet til neste år med 2,8 mrd. kroner, herunder en styrking av politidistrikt og særorgan og en samordnet innsats for å ramme kriminell aktivitet og økonomisk utbytte fra slik aktivitet.

Disse medlemmer vil understreke betydningen av et tilstedeværende politi for å sikre forebygging, beredskap og folks trygghet i hverdagen. Disse medlemmer viser til at regjeringen, etter at høyre regjeringen gjennomførte en storstilt sentralisering av politiet, er i gang med å snu sentraliseringen av politiet og over til en satsing på et nært og lokalt forankret politi. Disse medlemmer viser til at regjeringen helt siden tiltredelsen har prioritert å øke bevilgningene til politiet generelt og til styrket grunnbemanning spesielt. Et synlig og tilgjengelig politi er avgjørende for politiets mulighet til å forebygge kriminalitet. Som en konsekvens av dyrtiden og etterslep når det gjelder investeringer i IKT-systemer og annet utstyr, er det fortsatt behov for en særskilt styrking av politibudsjettet.

Disse medlemmer viser til at regjeringens innsats mot organisert kriminalitet, kriminelle gjenger og kriminelle nettverk ble kraftig forsterket og økt med 300 mill. kroner gjennom et sett av tiltak i «Gjengpakke 1» i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024. Disse medlemmer viser til proposisjonen, der disse tiltakene videreføres med varig helårsvirkning i en ny og ytterligere forsterket «Gjengpakke 2» i 2025. I sum vil dette bidra til en kraftfull styrking av innsatsen mot kriminelle nettverk og kriminelle gjenger og annen organisert kriminalitet. I tillegg er det i proposisjonen foreslått at 232 mill. kroner skal fordeles til politidistriktene for å legge til rette for økt politibemanning. I sum innebærer budsjettforslaget for 2025 at regjeringen fortsetter å trappe opp bevilgningen til politiet med ytterligere 2,4 mrd. kroner, noe som tilsvarer en økning på hele 10 pst. sammenlignet med saldert budsjett for 2024.

Forebygging av barne- og ungdomskriminalitet

Disse medlemmer viser til at det over tid har vært en økning i registrert kriminalitet blant barn og unge, spesielt i gruppen under 15 år. Selv om det er en liten gruppe med barn og ungdom som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet, er situasjonen bekymringsfull – både for samfunnet og for den enkelte ungdom. Situasjonen fører også til press i kapasiteten i de særskilte ungdomsenhetene. Disse medlemmer viser til budsjettforslaget om flere plasser i ungdomsenhetene tilpasset mindreårige og iverksettelse av lovendringen som åpner for gjennomføring av varetekt med elektronisk kontroll. Dette er tiltak som vil bedre kapasiteten i kriminalomsorg slik at man unngår at barn og ung-

dommer blir satt i varetekt eller soning sammen med voksne innsatte.

For å stoppe den negative trenden når det gjelder kriminalitet begått av barn og ungdom under 18 år, mener disse medlemmer det er nødvendig å styrke det forebyggende arbeidet på bred front – både gjennom politiet, i hjelpeapparatet og tverrfaglig i hele forvaltningen. Disse medlemmer viser til at regjeringen derfor foreslår en økning på 405 mill. kroner for 2025 til å kunne sette inn målrettede tiltak, spesielt rettet inn mot områder og miljøer som har hatt kriminalitetsutfordringer over tid. Disse medlemmer merker seg at det blant annet foreslås 100 mill. kroner til beredskapsteam og andre skolemiljøtiltak, slik at skoler og kommuner med store utfordringer med mobbing, uro og utfordrende atferd kan etablere skolemiljøteam for å sikre alle elever et trygt, godt og mobbefritt miljø.

Disse medlemmer viser til at det i løpet av de siste årene er gjennomført en rekke ulike tiltak rettet mot barn og unge som begår lovbrudd. For å sikre at barn og unge som begår kriminelle handlinger, møtes med en rask og treffsikker reaksjon, har regjeringen gjort store forbedringer i straffereaksjonene for barn og unge. Disse medlemmer viser til proposisjonen, der det er foreslått midler til å iverksette forbedringer av straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging i tråd med den nylig vedtatte lovendringen, inkludert mulighet for etablering av hurtigspor for behandling av straffesaker i saker der gjerningspersonen er under 18 år.

Disse medlemmer viser for øvrig til at den regjeringsoppnevnte ekspertgruppen som skal utrede tiltak overfor gruppen barn og ungdom som begår gjentatt eller alvorlig kriminalitet, startet opp sitt arbeid høsten 2024. Ekspertgruppen skal levere sin rapport 1. mars 2025.

Rettsikkerhetsløft

Disse medlemmer viser til at et sentralt mål for regjeringens politikk er å sikre folks trygghet, rettsikkerhet og tilgjengelige tjenester, samt å legge til rette for juridiske fagmiljø i hele landet. Som et ledd i dette foreslo regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i år et rettsikkerhetsløft med økonomiske og strukturelle grep for å styrke rettsikkerheten i hele landet, i tillegg til en lovfesting og demokratisk vern av rettsstedene, slik at fremtidige endringer i strukturen vil kreve flertall i Stortinget. Disse medlemmer viser til at tiltakene i rettsikkerhetsløftet er foreslått videreført i 2025 med en samlet helårseffekt beregnet til 250,8 mill. kroner i 2025.

Vold og overgrep i nære relasjoner

Disse medlemmer vil understreke at vold og overgrep er et stort folkehelseproblem. De helsemessige

konsekvensene for barn, unge og voksne som utsettes for vold, kan være alvorlige og langvarige. Disse medlemmer viser til at vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner dessverre er mer utbredt enn vi liker å tro, og tar i ytterste konsekvens liv. Det påhviler derfor myndighetene og storsamfunnet for øvrig et ansvar for å beskytte og følge opp utsatte bedre enn i dag.

Disse medlemmer viser til at regjeringen la fram en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner for perioden 2024–2028 i desember 2023. Handlingsplanen ble vedtatt av Stortinget i april i år og inneholder en rekke konkrete tiltak for å sikre barn og voksne en grunnleggende trygghet i eget hjem. Disse medlemmer viser til at regjeringens budsjettforslag for 2025 inneholder en rekke konkrete tiltak som følger opp opptrappingsplanen.

For barn som har vært utsatt for vold og overgrep, mener disse medlemmer at lang reisevei til barnehuset er en stor tilleggsbelastning. Disse medlemmer vil framheve forslaget fra regjeringen om å legge til rette for at det etableres flere underavdelinger/satellitter av Statens barnehus på steder med store geografiske avstander, og forslag om 20 mill. kroner til etablering av dette i Kristiansund og Harstad i 2025. Disse medlemmer viser for øvrig til RISK-modellen, som bidrar til å avdekke og stanse pågående vold, og til å hindre nye voldshandlinger og drap. Disse medlemmer ser det som svært positivt at regjeringen foreslår 20 mill. kroner til utrulling av RISK i flere politidistrikter i 2025.

Styrket sivil beredskap

Disse medlemmer mener at samfunnets sivile motstandskraft og robusthet bygges best i fredstid og gjennom et bredt spekter av virkemidler. Disse medlemmer viser til at regjeringen oppnevnte Totalberedskapskommisjonen i 2022. Kommisjonen leverte sin rapport i juni i fjor med en hovedkonklusjon om at det haster med å styrke norsk beredskap. Det er avgjørende for landets motstandsevne at alle samfunnssektorer har kunnskap, planverk og kapasiteter som henger sammen og understøtter hverandre. Disse medlemmer viser til at regjeringen har varslet at den skal legge frem en stortingsmelding om totalberedskap som sammen med langtidsplanen for Forsvaret vil utgjøre regjeringens plan for å bygge opp vår totale forsvarsevne, og at regjeringen i budsjettet for 2025 foreslår 88 mill. kroner til å styrke arbeidet med beredskap og digital sikkerhet.

2.3 Generelle merknader fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre mener statens viktigste oppgave er å sikre borgernes trygghet og sikkerhet. Det krever blant annet et politi i stand til å drive effektiv kriminalitetsbekjempelse, en offeromsorg som ivaretar og sikrer tryggheten til de som har blitt utsatt for kriminalitet, og god beredskap i hele landet.

Disse medlemmer viser til at Høyres viktigste prioriteringer i justispolitikken har vært å styrke politiet. Disse medlemmer mener at politiet er en sentral del av den sivile beredskapen. Disse medlemmer peker på at kriminalitetsbildet er i endring. Kriminelle nettverk utgjør en stadig større trussel mot Norge og Europa. Digitale plattformer benyttes i større grad for å begå kriminalitet. Kriminelle nettverk utnytter det norske tillitssamfunnet. Disse medlemmer peker også på at den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør at politiet stadig får flere oppdrag knyttet til sabotasje, spionasje og trusler fra aktører som ønsker å destabilisere det norske samfunnet. Disse medlemmer merker seg at i møte med et mer alvorlig kriminalitetsbilde har regjeringen Støre valgt å sørge for at det er færre politifolk i politidistriktene sammenlignet med oktober 2021.

Disse medlemmer merker seg at flere politidistrikt har blitt nødt til å nedprioritere forebyggende arbeid, og viser til POD-Rapport 3/2024 Ressursanalyse for 2023. Kostnader og bemanning i politiet, som viser en nedgang på syv pst. i forebyggende enheter fra 2022 til 2023. Regjeringen har valgt å bruke ressurser på å gjenåpne politikontor som politiet selv ikke har bedt om. Resultatet er færre politiårsverk i politidistriktene i møte med mer kriminalitet.

Disse medlemmer mener måten regjeringen Støre styrer politietaten på, gir grunn til bekymring, med flere reverseringer mot faglige råd. Disse medlemmer viser til at regjeringen Støre har varslet en såkalt tillitsreform i offentlig sektor. Det er fortsatt uklart hva den reformen faktisk innebærer. Disse medlemmer merker seg at politiet detaljstyres, og at det skjer på tvers av politifaglige råd.

Disse medlemmer mener det er behov for å redusere den politiske detaljstyringen av politiet og sikre en mer langsiktig og forutsigbar styring. Det har over lang tid vært for kort perspektiv i ressursplanleggingen i politiet. Disse medlemmer mener at det trengs en mer forutsigbar styring av politiet. Det må skapes bedre rom for god ledelse i politiet og ha lengre styringshorisont. Det er lettere å styre når man har blikket rettet mot langsiktige mål.

Med bakgrunn i dette venter disse medlemmer at langtidsplanen for politiet vil gi en mer stabil styring av etaten. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støre foreløpig ikke har fulgt opp Stortingets enstemmige vedtak om en langtidsplan for politiet.

Disse medlemmer understreker at det påhviler dagens regjering et betydelig ansvar for å sørge for at de seneste årenes negative utvikling i justissektoren snus.

Ungdomskriminalitet

Disse medlemmer er svært bekymret over en økning i kriminalitet begått av barn og ungdom, og mener dette er en utvikling som krever bedre forebygging,

tydeligere kontroll og raskere og strengere reaksjoner. Disse medlemmer viser til at selv om andelen ungdom som begår lovbrudd, er lav i Norge, er det en økning i flere straffbare forhold begått av barn og unge som må tas på alvor. En liten gruppe på rundt 200 svært aktive unge lovbrøyttere står for en stor del av forholdene på landsbasis, og de straffbare forholdene blir stadig grovere. De kriminelle blir voldeligere, yngre og mer organiserte. Disse medlemmer viser til at Høyre har advart mot denne utviklingen i årevis, og disse medlemmer har fremmet en rekke konkrete forslag som hadde vært virkningsfulle. Disse medlemmer merket seg at regjeringen Støre valgte å trekke Meld. St. 34 (2020–2021) Sammen mot barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet, og har stemt imot en rekke forslag som Høyre har fremmet.

Disse medlemmer mener at innsatsen mot ungdomskriminalitet må skje på flere fronter. Det mest grunnleggende er å forebygge bedre. Disse medlemmer mener at gode og trygge bo- og oppvekstmiljø med gode skoler og meningsfulle fritidsaktiviteter er viktig for å unngå at unge blir rekruttert inn i kriminalitet. Disse medlemmer viser til at Høyre har foreslått særskilt én-til-én-oppfølging av ungdom i risikosonen for å begå kriminalitet. Disse medlemmer mener unge som begår kriminalitet, må få en raskere og følbar reaksjon ved lovbrudd. Disse medlemmer viser til at Høyre allerede i 2021 fremmet forslag om å innføre en hurtigdomstol for håndtering av lovbrøyttere under 18 år og viser til Dokument 8:54 S (2021–2022). Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å etablere hurtigspor for fengsling av unge lovbrøyttere på flere steder enn Oslo. Disse medlemmer viser til at Høyre foreslår å bevilge penger for å etablere et reelt hurtigspor i om lag halvparten av landets tingretter. Disse medlemmer vil starte med utrulling av ordningen i områder med mest kriminalitet.

Disse medlemmene mener det er viktig å ha ordninger som hjelper flere ut av en kriminell løpebane. Disse medlemmer mener at lokale og nasjonale avhopperprogram er viktige tiltak, og mener det er feil å kutte støtten til EX/IN og Forandringshuset slik regjeringen Støre foreslår.

Disse medlemmer vil fjerne hinder i taushetsplikten som i dag gjør at politi, barnevern, skoler og andre offentlige etater ikke kan samarbeide på en hensiktsmessig måte for å forebygge og stoppe kriminalitet. Det kan bidra til å forebygge i forkant av at kriminalitet begås, ved at det blir etablert formaliserte samarbeidsarenaer hvor de ulike aktørene kan dele informasjon med hverandre. I tillegg mener disse medlemmer at det må sikres en god delingskultur mellom aktuelle offentlige etater for å forebygge ungdomskriminalitet.

Disse medlemmer mener det er behov for å se på lovverk rundt taushetsplikt for å bidra til bedre informasjonsdeling for å forebygge bedre og styrke det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Disse medlemmer viser blant annet til Høyres forslag fremmet i Dokument 8:7 S (2024–2025).

Psykisk helsevern

Disse medlemmer mener spørsmålene om taushetsplikt ikke bare er knyttet til forebygging av ungdomskriminalitet og radikalisering. Det er også en utfordring på andre felt, som diskusjonen om folk som gjør grove handlinger i psykose. Disse medlemmer viser til Høyres forslag fremmet i Dokument 8:15 S (2022–2023).

Vold i nære relasjoner

Disse medlemmer vil styrke arbeidet mot vold i nære relasjoner. Vold i nære relasjoner er et stort samfunnsproblem. Disse medlemmer mener det trengs bedre forebyggende arbeid. Det er blant annet behov for økt kunnskap i det kommunale tjenesteapparatet. Disse medlemmer mener politiet trenger mer ressurser for å sikre at ofre for vold i nære relasjoner får hjelp, og at gjerningspersoner straffes. Disse medlemmer mener at bruken av omvendt voldsalarm må økes. Disse medlemmer understreker at dette også krever økt påtalekapasitet.

Disse medlemmer har lenge etterlyst at det etableres en partnerdrapskommisjon. Disse medlemmer merker seg at den permanente Partnerdrapskommisjonen er etablert, men mener det er beklagelig at den ikke ble satt ned allerede i 2023. Disse medlemmer registrerer at forslaget til lov om Partnerdrapskommisjonens organisering og oppgaver, som blant annet gir kommisjonen tilgang til taushetsbelagt informasjon, nå er oversendt Stortinget. Disse medlemmer ser frem til at lovforslaget blir behandlet, slik at den etterlengtede og nødvendige kommisjonen endelig kan starte sitt arbeid.

Bedrageri og økonomisk kriminalitet

Disse medlemmer merker seg at stadig mer kriminalitet skjer gjennom teknologiske plattformer. Disse medlemmer merker seg en stor økning i svindel og bedrageri. Samtidig viser tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) at det i 2024 var det høyeste antallet henleggelses på ti år. Oppklaringsprosenten er synkende. Et viktig tiltak mot kriminelle nettverk er inndragning av verdiene de har fra den ulovlige virksomheten. Disse medlemmer mener derfor at inndragningsteam vil bidra til å inndra dyre statussymboler og strupe de ulovlige pengestrømmene. I kampen mot økonomisk kriminalitet trengs det flere spesialletterforskere, som etterforsker, oppklarer og sørger for at de kriminelle blir dømt. Politiet må enklere kunne inndra midler som er

anskaffet gjennom kriminell virksomhet. Hvis politiet enklere kan inndra verdier, vil det gjøre deltagelse i kriminelle nettverk mindre attraktivt. Med dedikerte, tverrfaglige inndragningsteam kan de kriminelle penesporene følges og virksomheten strupes.

Beredskap

Disse medlemmer viser til at den sikkerhetspolitiske situasjonen har blitt betydelig forverret de siste årene. Etterretningsaktiviteten mot Norge har økt. Disse medlemmer er bekymret over utviklingen. Disse medlemmer mener derfor politiet, sikkerhetstjenestene og beredskapsaktører må få flere verktøy til å forebygge, bekjempe og straffefølge etterretningsvirksomhet og forsøk på å skade statsikkerheten.

Disse medlemmer mener at det i denne sammenhengen er viktig å styrke politiet, slik at man styrker innsatsen mot sikkerhetspolitiske trusler. Disse medlemmer mener også at arbeidet med å styrke beredskapen og samfunnssikkerheten må være kunnskapsbasert og tilpasset den verden vi lever i. Disse medlemmer påpeker viktigheten av å arbeide aktivt for å sikre en best mulig samlet utnyttelse av de ressurser vi rår over – både sivile og militære – for å styrke den totale beredskapen.

Disse medlemmer viser til at samfunnssikkerheten er preget av sektorovergripende trusler, som vannmangel, naturkatastrofer, digital sikkerhet og digitale sikkerhetsbrudd mv. Disse medlemmer påpeker at flere av disse truslene er sektorovergripende og knyttet til teknologi. For eksempel kan det være cyberangrep som rammer næringslivet, eller sabotasje av telenettet. Disse medlemmer mener dette er direkte trusler mot demokrati og personvern. Videre blir hybride trusler stadig mer aktuelle, for eksempel gjennom valgpåvirkning og sårbarheter i forsyningsikkerhet.

Disse medlemmer vil derfor fremheve viktigheten av god samhandling nasjonalt og lokalt for å sikre god sikkerhet og beredskap. I en krisesituasjon må ansvarsforhold og kommandolinjer mellom sivile og eventuelt militære aktører være tydelige, og det må sikres god kompetanse på alle nivåer. Disse medlemmer trekker her frem den viktige rollen til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, statsforvalterne og kommunene. Videre mener disse medlemmer at det er viktig å styrke lokalt og regionalt nivå i beredskapen. En motstandsdyktig og utholdende befolkning er sentralt for å sikre god beredskap.

Domstol og rettsvesen

Disse medlemmer mener det liberale demokratiet bygger på en sterk og uavhengig rettsstat. Rettsstaten skal sikre likhet for loven, ivareta rettsvernet for den enkelte og sette grenser for statens maktutøvelse.

Disse medlemmer mener at uavhengige, upartiske og effektive domstoler er grunnsteinen i rettsstaten.

Disse medlemmer vil advare mot regjeringens opprettelse av fem nye tingretter. En reversering av domstolsreformen vil føre til dårligere fagmiljø og lengre saksbehandlingstid og svekke borgernes rettssikkerhet. Dette vil særlig ramme barn og sårbare grupper.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at unge lovbrytere får raske reaksjoner, for å unngå at de begår mer kriminalitet. Barn og unge som begår lovbrudd, må møtes med en rask reaksjon og tiltak som virker. Disse medlemmer mener det er nødvendig å videreutvikle straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Målet er at reaksjonene skal hjelpe ungdom til et liv uten kriminalitet.

Kriminalomsorg

Disse medlemmer ønsker en kriminalomsorg som sikrer god rehabilitering av personer som har begått kriminalitet. Straffesystemet må ha en preventiv effekt, både for den enkelte lovbryter og for allmennheten. Disse medlemmer mener straffen må ivareta og bygge på respekt for enkeltindividet og dets personlige ansvar. Straffenivået må harmonere med folks allmenne rettsfølelse.

Disse medlemmer viser til at kriminalomsorgen ble styrket på flere områder under regjeringen Solberg. Det gjelder blant annet etablering av nye, og rehabilitering av gamle, fengselsbygg, satsing på sikkerhet i kriminalomsorgen, tilbud for rusavhengige innsatte og innsats mot isolasjon. Moderne fengsler gir bedre forhold for både innsatte og ansatte og legger til rette for et godt innhold i soningen.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg gjennomførte en av de største reformene av norsk politi noen gang. Disse medlemmer konstaterer at politireformen stort sett var svært vellykket og løftet norsk politiberedskap til et historisk godt nivå. Disse medlemmer viser til at Høyre sørget for å ansette 2 500 flere operative politifolk. Disse medlemmer understreker at opprustningen av og kvalitetshevingen i norsk politi kan tilskrives systematisk satsing og prioritering fra regjeringen Solberg gjennom en årrekke.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg også styrket beredskapen bredt. Disse medlemmer viser til at nye politihelikoptre kom på plass, og politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud ble etablert. Videre ble beredskapstroppen styrket, og det ble vedtatt etablering av ny brann- og redningsskole i Tjeldsund.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg, på bakgrunn av Riksrevisjonens kritikk av domstolene og at flere domstoler ikke nådde Stortingets mål om saksbehandlingstid i straffesaker (Dokument 3:3 (2019–2020), og Domstolkommisjonens utredning,

gjennomførte domstolsreformen i 2021. Disse medlemmer mener domstolsreformen allerede har gitt sterkere fagmiljøer og bedre ressursutnyttelse i domstolene. Samtidig som rettssikkerheten har blitt styrket, har reformen bidratt til å bevare kompetansearbeidsplasser i distriktene og sikre brukerne nærhet til domstolene.

2.4 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at statens kjerneoppgave – og grunnforutsetningen for statens legitimitet – er å beskytte borgerne mot indre og ytre farer. Det fordrer et politium som er rustet til å løse sitt samfunnsoppdrag om å sikre borgernes trygghet. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets hovedprioritering innen justissektoren har vært en kraftig styrking av politiet.

Disse medlemmer viser til at situasjonsbildet er i stadig endring. Globale kriminelle nettverk har en økende tilstedeværelse i Norge og utgjør dermed en stadig større trussel mot det norske samfunnet. Disse medlemmer peker herunder særlig på den økende trusselen fra nettverk med tilhold i Sverige, som er en utvikling Fremskrittspartiet har advart mot lenge. Videre vil disse medlemmer også peke på den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa, som medfører at politiet får en stadig viktigere funksjon i arbeidet med å beskytte mot handlinger som søker å destabilisere det norske samfunnet.

Disse medlemmer merker seg med bekymring at regjeringen Støre sin respons på utviklingen i situasjonsbildet har vært å svekke politiet. Disse medlemmer viser til at det er færre politiårsverk i politidistriktene nå enn det var da regjeringen tiltrådte i oktober 2021. Politidekningen målt i antall politifolk per 1 000 innbyggere har også falt fra 3. kvartal 2021 og til 3. kvartal 2024. Politidistriktene hadde en dekning på 1,92 politifolk per 1 000 innbyggere i 2021, og denne deknningen har falt til 1,81 politifolk per 1 000 innbyggere i 2024. Inkluderes PST i beregningen, er tallenes tale 2,06 i 3. kvartal 2021, og 1,97 i 3. kvartal 2024. Disse medlemmer vil videre peke på at konsekvensene av regjeringens politikk nå begynner å vises i praksis, herunder nevnes at antallet kapasitetshenleggelse har økt kraftig fra 2023 til 2024.

Disse medlemmer mener det er viktig for den nasjonale beredskapsvevnen til politiet at det sikres god politihelikopterdekning i hele landet. Disse medlemmer peker derfor på at Fremskrittspartiet som eneste parti foreslår i sitt budsjettforslag å utløse opsjonen for anskaffelse av tre nye politihelikoptre av typen AW-169, som er tilsvarende de politihelikoptrene vi allerede har.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag går ut på en kraftig styrking av politiet ved en styrking av politidistriktene og grunnbemanningen. Fremskrittspartiets budsjettforslag gir blant annet rom for mer enn 800 nye årsverk i politiets grunnbemanning. Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag prioriterer tiltak mot den økende ungdoms- og gjengkriminaliteten. Disse medlemmer viser herunder også til Fremskrittspartiets forslag som er til behandling i Stortinget, hvor det foreslås en rekke tiltak for å gi politiet nye virkemidler i kampen mot den eskalerende ungdoms- og gjengkriminaliteten, jf. Dokument 8:10 S (2024–2025).

Disse medlemmer mener det er viktig at hele straffesakskjeden styrkes, og viser til at Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag også inneholder en styrking av påtalemyndigheten i politiet. Det er viktig at hele kjeden styrkes, slik at det ikke oppstår flaskehals som svekker innsatsen mot den økende kriminaliteten. Disse medlemmer peker herunder på at styrkingen av påtalemyndigheten i politiet også legger opp til en særlig prioritering av økt bruk av omvendt voldsalarm.

Disse medlemmer vil videre fremheve at Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag styrker domstolene. Det prioriteres å videreføre digitaliseringsarbeidet i domstolene. Disse medlemmer viser videre til at det også prioriteres å utvide ordningen med hurtigspor for unge lovbrytere, slik at dette kan etableres ved alle landets tingretter.

Disse medlemmer peker på at Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag legger opp til en vesentlig styrking av kriminalomsorgens budsjett for å sikre økt grunnbemanning. Disse medlemmer viser herunder til at denne prioriteringen av kriminalomsorgen særlig skal sikre en økning av kapasiteten for varetekts- og soningsplasser for unge lovbrytere.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag prioriterer arbeid med økt kapasitet i norske tilfluktsrom. Slik disse medlemmer ser det, er dette en naturlig konsekvens av det endrede sikkerhetspolitiske bildet i Europa og den typen krigføring som nå foregår i Ukraina. Det er viktig med tilstrekkelig tilfluktsromkapasitet for å kunne beskytte befolkningen mot krigshandlinger. Disse medlemmer viser herunder til at dette er en tematikk Fremskrittspartiet har løftet siden krigsutbruddet i Ukraina, jf. Dokument 8:213 S (2021–2022) og Innst. 367 S (2021–2022).

2.5 Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil skape et trygt samfunn ved å utjevne

økonomiske og sosiale forskjeller, også i justissektoren. Alle som opplever urettferdighet eller blir utsatt for kriminalitet, skal ha de samme mulighetene i rettsystemet. Det er fremdeles forskjell på å ha rett og å få rett. Rettsstaten skal beskytte og hjelpe alle, uavhengig av størrelsen på lommeboken. I dyrtiden blir det særlig merkbart at det er et klasseskille når det gjelder å kunne få sine rettigheter ivaretatt og håndhevet gjennom rettsapparatet.

Dette medlem viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025 foreslås å fortsette økningen av inntekts- og formuesgrensen for fri rettshjelp. Ved å bevilge 100 mill. kroner til en oppbygging av ordningen vil målet om at ordningen skal dekke 40 pst. av befolkningen, nås.

Dette medlem vil også bedre vilkårene for de som arbeider med å yte den frie rettshjelpen, herunder bistands- og forsvarsadvokater, sakkyndige og tolker. I Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås det å bevilge 30 mill. kroner til å øke salæret ytterligere, og øke timetallet i bl.a. asylsaker. Dette medlem vil understreke viktigheten av å endre salærforordningen slik at den gjenspeiler den faktiske arbeidsmengden som inngår i sakene. Det er også behov for å gjøre endringer i rettshjelpssatsen slik at arbeid på søn- og helligdager samt kveldsarbeid som skyldes at det offentlige legger rettsmøter og/eller avhør på slike tidspunkt, kompenseres etter de alminnelige reglene i arbeidsmiljøloven. Dette medlem har ikke fått svar på budsjettspørsmål som omhandler dette fra Justis- og beredskapsdepartementet, men vil likefullt understreke viktigheten av at det innføres endringer.

Dette medlem viser til at de spesielle rettshjelpstiltakene utfører et uvurderlig arbeid med å sikre at ulike grupper i befolkningen får mulighet til å få sine rettigheter ivaretatt og håndhevet i og utenfor rettsapparatet, som de ellers ikke ville ha hatt reell tilgang til. De spesielle rettshjelpstiltakene er sentrale for å holde rettsstaten i hevd, og derfor foreslås det bevilget i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett 22 mill. kroner til dette.

Dette medlem vil også understreke viktigheten av å få prøvd prinsipielle utlendingssaker for domstolene. Asylsøkere og flyktninger er blant de som opplever flest barrierer mot å få prøvd sine saker i domstolene. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett å øremerke støtte til å få prøvd prinsipielle utlendingssaker for domstolene gjennom Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) sitt domstolsprosjekt, som igjen bidrar til å styrke flyktninger og asylsøkeres rettsikkerhet.

Dette medlem understreker at domstolene sikrer grunnleggende rettsikkerhet i samfunnet. Domstolene står i en krevende økonomisk situasjon. For å forhindre at domstolene blir en flaskehals, og hindre den

belastningen det har for mennesker når det tar lang tid før en sak blir avsluttet, foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett å bevilge 60 mill. kroner til domstolene for å øke antall årsverk, og 30 mill. kroner for å innføre et hurtigspor for unge lovbytere i hele landet.

Dette medlem viser til at trange budsjetter for kriminalomsorgen over tid har svekket rehabiliteringen av innsatte og forverret arbeidsforholdene til ansatte. For å unngå mer innlåsing og isolasjon vil Sosialistisk Venstreparti styrke bemanningen og ruste opp fengsler gjennom et forslag om å bevilge 160 mill. kroner i sitt alternative budsjett. Det foreslås også bevilget 10 mill. kroner til å opprette flere plasser i rusmestringsenheter for å sikre at flere innsatte kan få tilbud om rusmestring. Dette medlem understreker også viktigheten av det arbeidet de frivillige organisasjonene gjør for innsatte i og utenfor fengsel, og foreslår på den bakgrunn i sitt alternative budsjett å øke tilskuddet med 22 mill. kroner.

Dette medlem vil understreke at noen av våre største samfunnsproblemer og rettssikkerhetsutfordringer er de som i hovedsak rammer kvinner. Altfor få voldtekts- og overgrepssaker bli oppklart og etterforsket av politiet. Dette medlem ønsker et taktskifte i etterforskningen og iretteføringen av slike saker, og viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2025 foreslår å styrke påtale i politiet for å få straffesaksøkene ned, øremerkede midler til å styrke etterforskningen på voldtekt og vold i nære relasjoner, og økt bruk av omvendt voldsalarm. Dette medlem viser videre til det viktige arbeidet ROSA gjør for å hjelpe ofre for menneskehandel. På denne bakgrunn viser dette medlem til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative budsjett foreslår 5 mill. kroner for å styrke tiltak for å hjelpe mennesker ut av prostitusjon, støtte ofre for menneskehandel og bistå ofre for arbeidslivskriminalitet.

Dette medlem viser også til behovet for å styrke barns rettssikkerhet og viser til at det foreslås 10 mill. kroner i økt støtte til Statens barnehus i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett.

Dette medlem viser videre til at det i en urolig tid er viktig å sikre folks trygghet. Trygghet er et stort offentlig ansvar, og det må brukes ressurser på både å forhindre og forebygge kriminalitet. Dette medlem viser til at det har vært søkelys på økende ungdomskriminalitet og at dette skaper utrygghet. Dette medlem understreker at kriminalitet bekjempes gjennom sterke fellesskap som forebygger at mennesker faller utenfor. Forebygging er og forblir det viktigste tiltaket mot kriminalitet. Samtidig trengs raske reaksjoner når kriminaliteten først skjer, for å trygge samfunnet, starte rehabiliteringen og gi en helhetlig respons.

Dette medlem viser til at det foreslås i Sosialistisk Venstrepartis alternative budsjett å innføre et hurtigspor for unge lovbrøyttere i domstolene i hele landet og å styrke konfliktrådets arbeid med ungdomsoppfølging og ungdomsstraff. Videre foreslås det å styrke tilskuddsordningen for forebygging av kriminalitet blant barn og unge, og det foreslås bevilget midler til å igangsette et pilotprosjekt rettet mot unge lovbrøyttere. Det øremerkes også støtte til avhopperprogram for å sikre kriminelle en vei ut av det kriminelle miljøet.

Dette medlem viser til den viktige oppgaven med å forebygge radikaliserings i kommunene. Dette medlem viser derfor til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningen til tilskuddsordning til kommuner for forebygging av radikaliserings med 5 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til at et samfunn ikke er trygt før det er trygt for alle. Når mennesker med ulike minoritetstilørigheter, herunder funksjonshindrede og skeive, opplever hatkriminalitet, må politiet arbeide målrettet for å sikre deres trygghet. Dette medlem viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2025 foreslås å øke bevilgningene til nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet med 10 mill. kroner samt å øremerke støtte til Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold (FRI) sitt kompetansehevende arbeid gjennom Rosa kompetanse justis med 2 mill. kroner.

Dette medlem viser til den økende viktigheten av å bekjempe økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet. Derfor foreslås det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett å styrke Økokrim ved å bevilge ytterligere 15 mill. kroner til deres arbeid med å bekjempe slik kriminalitet.

Dette medlem vil fremheve at frivillige organisasjoner gjør en betydelig innsats i den samlede beredskapen. Dette medlem viser i den forbindelse til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, der støtten til frivillige beredskapsorganisasjoner foreslås økt med 10 mill. kroner.

2.6 Generelle merknader fra Venstre

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke at det liberale demokratiet bygger på en sterk og uavhengig rettsstat. Rettsstaten skal sikre likhet for loven, ivareta rettsvernet for den enkelte og sette grenser for statens maktutøvelse. I dag blir det stadig mindre attraktivt å påta seg advokatoppdrag for enkeltindivider som er i konflikt med staten, fordi man får dårligere betalt enn advokatene som representerer staten. Det er en segmentert skjevhet i systemet som gjør at man over tid har bygget ned Davids motstandskraft mot Goliat. Dette er en svekkelse av rettsstaten vår og en svekkelse av prinsippet om likhet for loven.

Dette medlem er klar på at målet om en bærekraftig rettshjelpssats over tid skal nås. Dette medlem viser derfor til at Venstre foreslår å styrke rettshjelpssatsen med 100 kroner sammenlignet med regjeringen, som en del av en flerårig opptrappingsplan for å nå den satsen Salærrådet anbefaler. I tillegg viser dette medlem til at Venstre også foreslår å bevilge 176 mill. kroner for å etablere en riksdekkende førstelinjetjeneste for rettshjelp, og styrke rettshjelpstiltakene i regi av frivillige organisasjoner med 25 mill. kroner.

Forebygging av ungdomskriminalitet

Dette medlem viser til at Sverige er rammet av en alvorlig voldsbølge knyttet til gjengmiljøer. Situasjonen i Sverige er svært urovekkende, og det er viktig at det norske samfunnet tar riktige grep for å forhindre en lignende utvikling i Norge. Når frykten griper folk, er trygghet det første man søker. Mange kan finne falsk trygghet i politi med synlige våpen og trussel om strengere straffer, også rettet mot barn og unge. I møte med situasjoner som oppleves utrygge, må man sørge for at tiltakene som iverksettes, bunner i kunnskap og en helhetlig tankegang.

Dette medlem er bekymret over at satsingen på reell forebygging for å snu den økende barne- og ungdomskriminaliteten glimrer med sitt fravær i regjeringens forslag til statsbudsjett. Over halvparten av de avsatte millionene i regjeringens «forebyggingspakke» er satt av til etablering av flere fengselsplasser til mindreårige og andre tiltak i justissektoren. Det er en storstilt satsing på reaktive tiltak og forsvinnende lite fokus på tiltak som hindrer barn i å begå lovbrudd. Dette medlem vil satse på forebyggingstiltak som innebærer å jobbe systematisk for å hindre at noe skjer, heller enn å reparere i etterkant.

Dette medlem viser igjen til Venstres alternative statsbudsjett, der vi foreslår å styrke tilskuddsordningen for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT) med 50 mill. kroner. Dette medlem mener det er viktig at laget rundt barnet er bredt sammensatt av de riktige og viktige aktørene i den unges liv. Representanter fra politi, skole, helsevesen og barnevern må jobbe sammen for å styre ungdommen vekk fra en kriminell løpebane.

Dette medlem vil også prioritere 200 mill. kroner til igangsettelse av et pilotprosjekt med én-til-én-oppfølging av disse ungdommene i Oslo, Agder og Vest politidistrikt. Hver ungdom vil få to faste mentorer (et formiddags- og et ettermiddagsskift), som ungdommen kan bli kjent med og bli trygge på. Mentorene vil følge ungdommene til og fra skole, til fritidsaktiviteter og så videre. Videre viser dette medlem til at Venstre vil opprette et nattskift med ringe-/utrykningspersonell i hvert av politidistriktene, som ungdommene kan ringe til hvis noe skulle oppstå og de har behov for hjelp.

Dette medlem vil særlig trekke frem Agder politidistrikt, som er det politidistriktet etter Oslo med flest anmeldelser per 1 000 innbygger i Norge. I Agder var mindreårige på celle flest ganger i landet i 2023, og om lag halvparten av disse var tilknyttet en barnevernsinstitusjon. Videre har Agder nest høyest andel påtaleavgjorte voldsbrudd blant ungdom og nest høyest andel ungdom under 18 år som har ti eller flere påtaleavgjorte forhold per innbygger. Én-til-én-oppfølgning av disse ungdommene, som foreslått i Venstres alternative statsbudsjett, er etter dette medlems syn et viktig tiltak for å snu den bekymringsfulle trenden i Agder.

Dette medlem mener også at det er svært viktig å hjelpe unge innsatte ut av kriminalitet og tilbake i samfunnet. Derfor fremmer vi forslag i Venstres alternative statsbudsjett om 20 mill. kroner til å videreføre prosjektet EX/IN i Oslo, som regjeringen har foreslått å kutte, og opprette lignende avhopperprogrammer andre steder i landet. Dette medlem vil øke ungdommenes muligheter for vellykkede tilbakeføringer etter soning gjennom relasjonsarbeid, koordineringsarbeid og bedring av levekår. Reintegrering av unge lovbytere i samfunnet vil også komme andre ungdommer og resten av samfunnet til gode.

Bekjempelse av organisert og økonomisk kriminalitet

Dette medlem mener at Norge må lykkes i to ting dersom vi skal klare å bekjempe organisert kriminalitet. Rekrutteringen inn i organisert kriminalitet må strupes, og det samme må gjøres med pengesekken til gjengkriminelle. Mange unge lovbytere blir rekruttert av organiserte bakmenn. Forebygging av ungdomskriminalitet og bekjempelse av organisert kriminalitet henger med andre ord tett sammen. Derfor er det viktig at det settes av tilstrekkelig med midler til forebyggende arbeid i politidistriktene, som nærpolti og spanere. Dette medlem viser til at det er foreslått 100 mill. kroner til denne typen målrettet aktivitet i Venstres alternative statsbudsjett.

For å komme den profittmotiverte kriminaliteten til livs mener dette medlem det må gjøres mindre lukrativt å drive med organisert kriminalitet. Derfor er det essensielt at økonomisk kriminalitet har som resultat at «gevinst» inndras. Det er også viktig at politiet etterforsker mindre bedragerisaker, slik at kriminelle nettverk kan kartlegges, overvåkes og straffefølges.

Dette medlem mener det mangler noen viktige brikker i puslespillet i regjeringens «gjengpakke». Inndragning brukes i liten grad i dag, selv om regelverket finnes. Etterforskning knyttet til pengespor blir nedprioritert på grunn av manglende kapasitet og kompetanse. Derfor er det viktig å få på plass inndragningsteam i hvert politidistrikt, bestående av en etterforsker, en jurist og en revisor, som kan jobbe dedikert med inndrag-

ning. Dette medlem viser derfor til slike forslag i Venstres alternative statsbudsjett.

Dette medlem mener også at det er et presserende behov for å opprette et ettårig studium i etterforskning for økonomer og revisorer ved Politihøgskolen, for å dekke etterspørselen etter spesialkompetanse i økonomisk kriminalitet hos politiet.

Bekjempelse av vold, seksuallovbrudd og negativ sosial kontroll

Dette medlem mener at voldtekt og seksuelle overgrep er blant de mest alvorlige frihetsberøvelsene et menneske kan bli utsatt for. Én av fem kvinner har blitt voldtatt i løpet av livet. Men på grunn av et mangelfullt lovverk blir de aller fleste overgrepssaker henlagt. Dette medlem mener at det haster med å få på plass en samtykkelov, som gir voldtekts ofre den rettslige beskyttelsen de har krav på.

Dette medlem viser også til at Voldtektsutvalget peker på at de færreste voldtekter blir anmeldt, og oppklaringsprosenten synker. Sakene håndteres av etterforskere og påtalejurister uten spesialkompetanse på området, og mange saker blir liggende uten at noe skjer.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor vi prioriterer 50 mill. kroner til etterforskere og påtalejurister som kan jobbe dedikert med volds- og seksuallovbrudd.

Et løft for kriminalomsorgen

Dette medlem er opptatt av å kunne gi et soningstilbud som gir innsatte gode forutsetninger for å endre livene sine og returnere til et liv utenfor murene. Derfor foreslår Venstre i vårt alternative statsbudsjett å øke bevilgningene til kriminalomsorgen og frivillige organisasjoner som aktiviserer de innsatte gjennom sosiale aktiviteter, idretts- og kulturtilbud, og som tilrettelegger for gode overganger fra institusjon og fengsel til egen bolig. Dette medlem mener at hjemmesoning med fotlenke kan være et godt rehabiliterende alternativ for flere straffedømte. Derfor ønsker dette medlem å øke bruken av fotlenkesoning som alternativ til andre soningsformer.

Dette medlem viser til at det er en pågående psykisk helsekrise i norske fengsler. Mangel på ressurser medfører et dårligere tilbud til de innsatte, med økt bruk av glattcelle og store mangler i forebyggingen av selvdrap. Dersom det psykiske helsetilbudet i fengslene ikke forbedres, risikerer man at enda flere blir sykere av å sone. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår 30 mill. kroner til å styrke det psykiske helsetilbudet i norske fengsler.

3. Merknader til de enkelte kapitler

I det følgende gir komiteen sine merknader til de enkelte kapitler og poster under rammeområdet fordelt til komiteen. Der en post ikke er omtalt, har komiteen ikke merknader til denne posten.

Kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at Justis- og beredskapsdepartementet har ansvar for rettsvesenet, kriminalomsorgen, politiet og påtalemakten, redningstjenesten og utlendingsmyndighetene, og departementet har samordningsansvar for samfunnssikkerhet og trusler mot rikets sikkerhet på sivil side.

Komiteen viser videre til at departementet har et særlig ansvar for å medvirke til et oversiktlig lovverk med god sammenheng og lovstruktur. Den sikkerhetspolitiske og teknologiske utviklingen har synliggjort et økt behov for regelverksutvikling og rettslig bistand for å møte disse nye utfordringene. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen med 6 mill. kroner til dette formålet. Det foreslås også å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til regelverksutvikling for å bekjempe gjengkriminalitet.

Komiteen viser til at forslaget til bevilgning på kap. 400 post 1 Driftsutgifter først og fremst skal dekke utgifter til lønn og godtgjørelse for ansatte i departementet og lønns- og driftsutgifter til råd og utvalg. Bevilgningen skal også dekke driftsutgifter i tillegg til investeringer og utviklingstiltak. Det er foreslått en del overføringer fra kap. 400 post 1 til andre kapitler og poster. Det vises til proposisjonen for nærmere omtale av disse endringene. Forslaget til bevilgning på denne posten er på 472,8 mill. kroner.

Komiteen viser ellers til omtalen i proposisjonen når det gjelder postene 23, 50, 70, og 71, som blant annet omhandler tilskudd til internasjonale organisasjoner.

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen foreslår en særskilt bevilgning for å gjennomføre en utredning om salærordningen og regelverket knyttet til dette. Disse medlemmer mener denne utredningen bør gjennomføres innenfor Justis- og beredskapsdepartementets ramme, og foreslår derfor å redusere posten med 4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

POST 73 TILSKUDD TIL NORGES FORSKNINGSRÅD

Komiteens medlem fra Venstre viser til at daværende justisminister Odd Einar Dørum for 20 år siden tok initiativ til et «krafttak for juridisk forskning». Etter regjeringsskiftet i 2005 har det imidlertid skjedd lite på området. Det forskes svært lite på hvordan lover virker, hvilke konsekvenser de vil ha, og hvordan samfunnet påvirkes av dem. Dette medlem viser til at Juristforbundet i sitt høringsinnspill ønsker en styrking av rettsvitenskapelig forskning:

«Juristforbundet krever økte midler til juridisk forskning, spesielt innen områder som digitalisering og kunstig intelligens. Dette vil bidra til å sikre et rettsikkerhetsrammeverk som er tilpasset teknologiske fremskritt.»

Dette medlem deler Juristforbundets syn og viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås 10 mill. kroner til økt forskning på effekter av lovgivning mv.

Kap. 3400 Justis- og beredskapsdepartementet

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 61 Høyesterett

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at Høyesterett er Norges øverste domstol og har hele landet som sitt virkeområde. Hovedoppgaven til Høyesterett er å arbeide for rettsavklaring og rettsutvikling. Høyesterett behandler anker over avgjørelser tatt av lavere domstoler, både i sivile saker og straffesaker, men tar ikke stilling til skyldspørsmålet i straffesaker.

Komiteen merker seg at forslaget til bevilgning på post 1 dekker faste og variable lønnskostnader og andre driftsutgifter. Bemanningen i Høyesterett utgjorde 20 høyesterettsdommere og 50 andre ansatte per 31. desember 2023.

Komiteen viser til at det blir foreslått en økning på post 1 med 2,2 mill. kroner til styrking av det administrative og juridiske støtteapparatet i Høyesterett. Det blir foreslått en bevilgning på 140,3 mill. kroner på posten for 2025.

Kap. 410 Domstolene

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at domstolene er uavhengige av de andre statsmaktene i sin dømmende virksomhet.

Komiteen viser videre til at de alminnelige domstolene har ansvaret for å ivareta rettsikkerheten ved å

avsi dommer og treffe avgjørelser i de saker de får til behandling, innen rimelig tid og med høy kvalitet. Dette stiller krav til effektivitet og god saksflyt i domstolene. I tillegg til straffesaker behandler de alminnelige domstolene sivile saker som tvistesaker, gjeldsordningssaker, konkurssaker, skiftesaker, skjønnssaker osv.

Komiteen viser videre til at forslaget til bevilgning på post 1 skal dekke alle ordinære driftsutgifter til tingrettene, lagmannsrettene og jordskifterettene. Bevilgningen skal også dekke utgifter til Finnmarkskommisjonen og Utmarkskommisjonen for Finnmark.

Komiteen merker seg at det blir foreslått en del økninger av bevilgningen, som 19,5 mill. kroner for å inngå nye leiekontrakter, 10,8 mill. kroner for å sikre minimum to embetsdommere ved hvert rettssted, 50,3 mill. kroner til opprettelse av fem nye tingretter, 6,5 mill. kroner til lyd- og bildeopptak i retten, 50,0 mill. kroner til sikker IT-drift og 11,1 mill. kroner til etablering av hurtigspor for behandling av straffesaker i Oslo. For øvrige endringer på posten viser komiteen til proposisjonen. Totalt er det foreslått bevilget 3 311,6 mill. kroner på post 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å utvide prosjektet med hurtigdomstol til Agder og Øst politidistrikt, og vil derfor styrke tingretter og lagmannsretter i Agder og Øst politidistrikt. Flertallet foreslår derfor at kap. 410 post 1 økes med 14,4 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil understreke betydningen av at domstolene og andre instanser med ansvar for å ivareta rettsstatsprinsippene og den enkeltes rettsikkerhet har tilstrekkelige rammer til å utføre sitt samfunnsoppdrag. Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å videreføre rettssikkerhetsløftet som ble vedtatt i revidert nasjonalbudsjett for 2024, hvilket blant annet innebærer en videre styrking av domstolene, herunder midler til sikker og stabil drift av IKT-systemer, videre utrulling av utstyr til lyd- og bildeopptak, trygge rettslokaler, endringer i domstolstrukturen og innføring av krav til minimum to embetsdommere ved hvert rettssted.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er bekymret for utviklingen i ungdomskriminalitet og understreker betydningen av at unge lovbrøyttere får en rask reaksjon fra samfunnet. Selv om det er gledelig at regjeringen har foreslått midler til et hurtigspor for ungdom, merker disse medlemmer seg at regjeringen beklageligvis ikke har evnet å prioritere midler til hurtigspor i flere deler av landet.

Disse medlemmer viser til at mye av ungdomskriminaliteten skjer utenfor Oslo, og at ungdomskriminalitet særlig er en utfordring i og rundt de store byene. Disse medlemmer har merket seg at ungdomskriminaliteten blant annet i Agder har vært så alvorlig at Agder tingrett har satt i gang et eget arbeid for å prioritere unge lovbrøyttere, sammen med andre aktører i straffesaks kjeden.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative budsjett, der det er satt av 10 mill. kroner mer til å etablere hurtigspor i domstolene også utenfor Oslo, sammenlignet med regjeringens forslag. Dette er tilstrekkelig til å etablere hurtigspor i om lag halvparten av landets tingretter. Disse medlemmer viser til at områdene med størst utfordringer med ungdomskriminalitet skal prioriteres først. Disse medlemmer peker for eksempel på at det bør etableres slike hurtigspor raskt i byer som Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand og på det sentrale østlandsområdet.

Disse medlemmer har registrert at det etter forhandlingene mellom regjeringens partiene og Sosialistisk Venstreparti er foreslått at det skal etableres hurtigspor i Agder og Øst politidistrikt. Disse medlemmer mener dette ikke er tilstrekkelig, og vil understreke behovet for at regjeringen fortsetter utrulling av hurtigspor i hele landet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen bevilger midler til å reversere domstolsreformen og gjenåpne fem nye tingretter, mot faglige råd. Disse medlemmer understreker at dette er en uheldig prioritering, og mener pengene heller blant annet kunne vært brukt til å sørge for hurtigspor for ungdom i domstoler utenfor Oslo. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås å beholde dagens domstolstruktur, noe som gir en innsparing på 50,3 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å opprette et landsdekkende hurtigspor for unge lovbrøyttere, etter modell fra ordningen som allerede finnes i Oslo, med en ramme på 30 mill. kroner i 2025.

Dette medlem viser samtidig til at regjeringen, stikk i strid med faglige råd og uten en konsekvensanalyse, har valgt å gjenopprette fem tingretter. Dette medlem mener at domstolsreformen har bedret rettsikkerheten, fått ned saksbehandlingstiden og skapt sterkere juridiske fagmiljøer, og at regjeringens prioritering av å bruke 50,3 mill. kroner på nye, unødige tingretter er en feilslått pengebruk innenfor en sektor der behovet er stort på andre områder.

POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at post 21 Spesielle driftsutgifter dekker utgifter som etter rettsgebyrloven er inkludert i rettsgebyret. Dette kan være kostnader som kunningsutgifter, nødvendige utgifter ved tvangsforretninger, registrering mv. ved offentlig bobehandling og forkynning som er nødvendig etter loven. I noen saker dekkes også utgifter til meddommere, vitner og rettsvitner mv. Komiteen merker seg at posten også i noen tilfeller dekker arbeidsgiveravgift for meddommere og tolker i sivile saker der partene selv dekker kompensasjonen. Komiteen registrerer at det foreslås en bevilgning til å dekke nevnte utgifter på 109,4 mill. kroner.

Komiteen viser til proposisjonen for omtale av post 22 Vernesaker/sideutgifter.

Kap. 3410 Domstolene

Komiteen viser til at rettsgebyret er et grunngebyr som danner utgangspunktet for utregning av betaling for tjenester i offentlig virksomhet. Det foreslås å øke rettsgebyret fra 1 277 kroner til 1 314 kroner med virkning fra 1. januar 2025. Det blir foreslått en bevilgning på post 1 på 217,2 mill. kroner.

Komiteen viser til proposisjonen for omtale av postene 2, 3 og 4.

Kap. 411 Domstoladministrasjonen

Komiteen viser til at Domstoladministrasjonen (DA) har det administrative ansvaret for de alminnelige domstolene, jordskifteretten, Finnmarkskommisjonen, Utmarksdomstolen for Finnmark, Tilsynsutvalget for dommere og Innstillingsrådet for dommere. DA har ikke ansvaret for forliksrådene.

Komiteen merker seg at bemanningen utgjorde 165 årsverk per 31. desember 2023. Det blir foreslått en bevilgning på post 1 på 91,8 mill. kroner.

Kap. 3411 Domstoladministrasjonen

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter

Komiteen viser til at forliksrådene er en meglingsinstitusjon for sivile saker. Hovedoppgaven til forliksrådene er å legge til rette for at partene ved megling eller dom får løst saken enkelt, raskt og rimelig. Alle kommuner har forliksråd.

Komiteen registrerer at det foreslås en bevilgning på post 1 på 372,0 mill. kroner.

Komiteen merker seg også at det foreslås en bevilgning på post 21 på 47,3 mill. kroner til spesielle

driftsutgifter som godtgjørelse til medlemmer, kjøregodtgjørelser og ulike kompetansehevende tiltak.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å øke rettsgjeldssatsen med 100 kroner ut over regjeringens forslag. En slik økning vil medføre endrede bevilgningsbehov på flere poster, bl.a. 16,3 mill. kroner på post 1 og 2 mill. kroner på post 21 under Forliksrådets budsjettkapittel. Dette medlem viser til begrunnelsen som gis i Venstres generelle merknader.

Kap. 430 Kriminalomsorgen

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at kriminalomsorgen skal sørge for at de som blir dømt til straff av domstolene, gjennomfører straffen, og de skal stille varetektsplasser til disposisjon for politiet. En av de viktigste oppgavene til etaten er vellykket tilbakeføring av straffedømte til samfunnet etter gjennomført straff. Dette krever både rett kapasitet og et godt innhold i soningen.

Komiteen mener det er et mål at domfelte starter straffegjennomføringen så raskt som mulig etter domsavsigelsen, at siktet som er varetektsfengslet, blir overført fra politiarrest til fengsel innen fastsatt frist, og at soningskøen holdes på et stabilt lavt nivå.

Komiteen viser til at den domfelte, med de begrensninger som følger av straffegjennomføringen, har de samme rettigheter og plikter som den øvrige befolkningen. Kriminalomsorgen skal sørge for at både straffegjennomføring og løslatelse skjer i samvirke med ansvarlige myndigheter samt kommunen som den løslatte skal bosettes i.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å øke bevilgningen til kriminalomsorgen med 55 mill. kroner. Midlene skal gå til å opprettholde aktivitetsnivået og til utredninger av fremtidige kapasitetsbehov.

Komiteen viser til at det på post 1 foreslås å bevilge 5 862,5 mill. kroner. Bevilgningen skal dekke ordinære driftsutgifter i kriminalomsorgen som lønn, varer og tjenester i tillegg til fellestjenester og utviklingsprosjekt. Bemanningen i kriminalomsorgen per 1. mars 2024 utgjorde 4 071 fast tilsatte årsverk.

Komiteen viser til omtalen i proposisjonen av postene 21, 45 og 60.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bemanningen i fengslene. Flertallet foreslår derfor at kap. 430 post 1 økes med 100 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å utvide prosjektet med hurtigdomstol til Agder og

Øst politidistrikt, og vil derfor styrke Østfold og Kristiansand friomsorgskontor og styrke håndteringen av bruddsaker (region øst). Flertallet foreslår derfor at kap. 430 post 1 økes med 4,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet understreker at en forsvarelig kriminalomsorg krever egnede bygg som støtter opp om formålet med straffen, og at det i den forbindelse er spesielt viktig å erstatte eldre og uegnede fengselsbygg. Disse medlemmer er spesielt opptatt av at det legges til rette for de innsatte og redusering av isolasjon, men også at dette innebærer bedring av arbeidsforhold for ansatte. Disse medlemmer viser til at deler av bevilgningen, totalt 11 mill. kroner, foreslås brukt på forprosjektering av nytt kvinnefengsel i 2025. Videre viser disse medlemmer til at regjeringen vil gå i gang med utredningen av nye fengsel i Ålesund og Mosjøen-området og utredning av mulig utvidelse av Vadsø fengsel i tillegg til at det foreslås 45 mill. kroner til forprosjektering av nytt Oslo fengsel for å sikre framdrift i prosjektet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre registrerer at det er satt av midler til forprosjektering av nytt kvinnefengsel på Østlandet. Disse medlemmer vil understreke at det er viktig å få bedret soningsforholdene for kvinner og understreker behovet for nye soningsplasser for kvinner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg i Prop. 143 L (2019–2020) foreslo en omorganisering av kriminalomsorgen. Målet var å oppnå en tydeligere etatsledelse, større likhet i behandlingen av innsatte, bedre sammenheng i straffesakskjeden og en effektiv ressursutnyttelse der mer av ressursene går til tjenesteproduksjon og mindre til administrasjon. Gitt den stramme budsjettssituasjonen mener disse medlemmer at tiden er inne for å gjennomføre en omorganisering i tråd med regjeringen Solbergs forslag. Forslaget vil gi en innsparing på 14,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til Meld. St. 34 (2020–2021) Sammen mot barne-, ungdoms- og gjengkriminalitet, fremmet av regjeringen Solberg i juni 2021. Meldingen ble dessverre trukket av regjeringen Støre høsten 2021. Disse medlemmer viser til punkt 3.3.5 i meldingen, hvor det blant annet fremgår at regjeringen Solberg ville:

«[...] videreutvikle ordningen med ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. I tillegg vurderer regjeringen å utvide adgangen til bruk av enkelte strengere virkemidler overfor en mindre gruppe ungdom. Blant annet er det ønskelig at ungdomsstraff skal kunne kombineres med ubetinget fengsel, og det ses på adgangen til å inn-

føre oppholdsforbud og bruk av elektroniske kontrolltiltak for å hindre at ungdom oppholder seg i belastede områder eller på steder som antas å øke faren for at det begås en straffbar handling. Det ses også på muligheten for å innføre oppholds påbud med elektronisk kontroll som varetekts surrogat.»

Selv om disse medlemmer mener det er beklagelig at regjeringen Støre trakk stortingsmeldingen, er det positivt at regjeringen bygger videre på arbeidet Høyre i regjering startet. Disse medlemmer mener det er positivt at regjeringen nå har fulgt opp flere av Høyres forslag, og at en samlet komité er enig om å åpne for muligheten til å kombinere ungdomsstraff med særtilkåret ubetinget fengsel.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det er satt av midler til bruk av elektroniske kontrolltiltak for å hindre at ungdom oppholder seg i belastede områder. Det er 5 mill. kroner mer sammenlignet med regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser videre til at det er behov for å styrke arbeidet med å forebygge ungdoms- og gjengkriminalitet. Disse medlemmer registrerer at regjeringen har begynt arbeidet med å få på plass hurtigspor for ungdom, men mener det er uheldig at det kun er Oslo som er prioritert i regjeringens budsjettforslag. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre har satt av 5 mill. kroner mer til kriminalomsorgen sammenlignet med regjeringens forslag. Dette gjøres for å følge opp unge lovbrøyttere også utenfor Oslo, slik at unge lovbrøyttere får en rask reaksjon fra samfunnet.

Disse medlemmer vil starte med å etablere hurtigspor i områder med mye ungdomskriminalitet.

Disse medlemmer merker seg at det er satt av midler til midlertidige soningsplasser for ungdom. Disse medlemmer vil understreke behovet for flere permanente soningsplasser for ungdom, slik at unge lovbrøyttere ikke må sone sammen med voksne.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å åpne for økt soning med elektronisk kontroll, noe som vil gi en innsparing på 52 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at kriminalomsorgen dessverre har blitt nedprioritert i en årrekke. Det har ført til mangel på personell, som igjen har ført til økt bruk av isolasjon, dårligere aktivitetstilbud og økt press på ansatte.

Dette medlem er opptatt av et soningstilbud som gir innsatte gode forutsetninger for å endre livet sitt. Hjemmesoning med fotlenke kan være et godt rehabiliterende alternativ for flere straffedømte. Derfor ønsker dette medlem å øke bruken av fotlenkesoning som alternativ til andre soningsformer.

Dette medlem viser videre til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås at bevilgningene til kriminalomsorgen økes med 60 mill. kroner. Dette medlem viser til begrunnelsen som gis foran i de generelle merknadene til Venstre.

Dette medlem viser til at det er en pågående psykisk helsekrise i norske fengsler. Mangel på ressurser medfører et dårligere tilbud for de innsatte, med økt bruk av glattcelle og store mangler i forebyggingen av selvdrap. Dersom det psykiske helsetilbudet i fengslene ikke forbedres, risikerer man at enda flere blir sykere av å sone – stikk i strid med rehabiliteringsmålsettingen.

Dette medlem ønsker å understreke at helsetilbudet til psykisk syke innsatte i norske fengsler per i dag ikke er en rettsstat verdig. Personer som sitter i fengsel, har i likhet med resten av befolkningen krav på helsetjenester når de trenger det. Likevel opplever mange mennesker som soner, å ikke få det helsetilbudet som de har krav på.

Dette medlem viser til at tall fra Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) viser at det siden 2018 har vært 87 selvdrapforsøk og nesten 200 selvskadingsepisoder i Bredtveit kvinnefengsel. Etter et tilsyn i kvinnefengselet i mars 2023 varslet Sivilombudet Justis- og beredskapsdepartementet om «kritiske og livstruende forhold». Sivilombudet pekte i den forbindelse på flere alvorlige funn. Det er et høyt antall innsatte som skader seg selv, og som begår selvdrapforsøk. Det er omfattende bruk av glattcelle og belteseng. Det er klare mangler i forebygging av selvdrap, og det er manglende kapasitet, kompetanse og ivaretagelse av ansatte.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å bevilge 30 mill. kroner til å styrke det psykiske helsetilbudet i norske fengsler.

POST 70 TILSKUDD TIL FRIVILLIGE ORGANISASJONER I KRIMINALOMSORGEN

Komiteen viser til at post 70 er en tilskuddsordning for frivillig virksomhet på kriminalomsorgens område.

Komiteen mener frivillige aktører gir et viktig bidrag til å sikre at innsatte tilbakeføres til et lovlydig liv i frihet etter endt soning. Samarbeidet mellom kriminalomsorgen og de frivillige organisasjonene bidrar til å styrke innholdsarbeidet for de innsatte.

Komiteen merker seg at departementet for 2025 foreslår at bevilgningen på posten blir fordelt av Kriminalomsorgsdirektoratet etter søknad fra organisasjoner, med unntak av midlene som er øremerket til effektkontrakter. Komiteen viser også til at det er en forutsetning at midlene blir fordelt etter tydelige kriterier.

Komiteen viser til at det på post 70 foreslås å bevilge 34,8 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke tilskuddet til organisasjoner som Røde Kors' nettverk etter soning, RøverRadion, WayBack, Aurora og Musikk i fengsel og frihet. Flertallet foreslår derfor at kap. 430 post 70 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at frivillige organisasjoner som aktiviserer de innsatte gjennom kulturelle og sosiale tiltak, behandling og motivasjon til behandling, utvikling av et positivt nettverk etter løslatelse samt tilrettelegging av gode overganger fra institusjon og fengsel til egen bolig, gjør en svært viktig jobb. Dette medlem merker seg med skuffelse at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett velger å kutte i bevilgningene til frivillige organisasjoner i kriminalomsorgen, på tross av at disse organisasjonene bidrar sterkt i tilbakeføringsarbeidet.

Dette medlem viser til at det finnes mange verdige kandidater for mottakelse av tilskudd, men vil likevel trekke frem enkelte organisasjoner som utfører et svært viktig arbeid i møte med innsatte og deres pårørende under og etter soning.

Dette medlem viser til at RøverRadion er et prisvinnende radioprogram, som har vært norske innsattes radiokanal siden 2014 med titusenvise av faste lyttere. Dette medlem viser til viktigheten av at forskjellige stemmer høres i samfunnsdebatten. RøverRadion gir innsatte en stemme i samfunnsdebatten og gjør at folk på utsiden får et innblikk i en stigmatisert og myteomspunnet del av samfunnet. Etter dette medlem's syn bidrar RøverRadion med nye perspektiver til brobygging og til økt forståelse.

Dette medlem viser til at RøverRadion i flere år har jobbet for at alle innsatte skal ha tilgang til fengselsradio døgnet rundt, etter modell fra Storbritannia. Dette medlem ser i likhet med KDI verdien av en slik kanal, både for innsattes adspredelse og som en informasjonskanal om muligheter og tilbud innsatte har i Norge. Dette medlem mener at dette også er en gyllen mulighet til å bruke RøverRadions kredibilitet til å nå ut til innsatte hvis det blir behov for det, slik som da pandemien kom til Norge våren 2020. Plattformen kan gi en enestående mulighet til å nå ut til en spesifikk målgruppe.

Dette medlem viser til at innsatte som ikke snakker norsk eller engelsk, er en særlig sårbar gruppe, og at spesialisert informasjon på flere språk er et eksempel på et behov en fengselsradio kan møte.

Dette medlem viser til at det ofte går flere måneder fra en domfelt er ferdig sonet, til hen er i aktivitet gjennom Nav. Disse månedene er den mest sårbare pe-

rioden for de som nettopp har sonet. I denne «glippsonen» er det mange som faller tilbake til ny kriminalitet.

Dette medlem viser til at organisasjonen Sammen for livet jobber med å få straffedømte ut i arbeid eller utdanning før det oppstår glippsoner mellom fengsel og frihet. Målgruppen de henvender seg til, er innsatte som i løpet av straffegjennomføringen har signalisert at de ønsker et liv uten kriminalitet og en jobb i det ordinære arbeidslivet når de løslates. Sammen for livet forsøker å være en døråpner og forklare og ufarliggjøre hull i CV-en for en potensiell arbeidsgiver. Dette medlem viser til at et inkluderende arbeidsliv er både viktig, bærekraftig og berikende for samfunnet så vel som for den enkelte straffedømte.

Dette medlem viser til at WayBack er en ideell stiftelse som arbeider for innsattes tilbakeføring til samfunnet. Stiftelsen fokuserer på å koordinere forholdene mellom ulike instanser som Nav, utdanningsinstitusjoner, helsevesenet og rusomsorgen. Dette gjør at overgangen til frihet blir tilrettelagt for den enkelte på hens egne premisser.

Dette medlem viser til at WayBacks målsetting er at innsatte som løslates, får et bedre grunnlag for å bygge et kriminalitets- og rusfritt liv dersom de er motivert for det. Innsatte som benytter seg av WayBack, vil få utdelt en WayBack-fadder som har i arbeidsoppgave å tilrettelegge veien fra fengsel og inn i samfunnet på best mulig måte sammen med den løslatte. Den aktive planleggingen starter gjerne fra 4–5 måneder før løslatelse. Fadderne følger de løslatte fra dag til dag og er tilgjengelige både som samtalepartnere og kamerater. De blir gjerne med i møter med offentlige etater og stiller med stor ekspertise innen det meste av problematikken som følger endringsprosessen fra kriminalitet til lovlidighet.

Dette medlem viser til at hvert år opplever mellom 6 000 og 9 000 barn og unge at en forelder er i fengsel. I tillegg er det en del barn og unge som opplever at en i familien må sone hjemme med fotlenke. Varetekt, fengsling og andre straffereaksjoner kan ofte få sosiale, økonomiske og helsemessige konsekvenser for pårørende. Dette medlem viser til at det dessverre ofte er barna dette rammer hardest. Dette medlem viser til at For Fangers Pårørende (FFP) Ung snakker med mange barn og unge som har et familiemedlem i fengsel.

Dette medlem viser til at mange pårørende forteller om at de kan føle seg alene om det å være pårørende. Noen holder lovbrudd, fengsling og annen straffegjennomføring skjult for omgivelsene. Mange pårørende kan synes det er vanskelig å snakke med familie, venner og nettverk om sin situasjon og kan være bekymret for hvordan omgivelsene vil reagere. Dette medlem viser til at flere pårørende opplever det som positivt å treffe andre som er eller har vært i en lignende situasjon. Dette medlem viser til at FFP arrangerer treff og aktiviteter hvor pårørende kan treffe andre som har erfart

og forstår de ulike problemstillingene man kan stå i som pårørende. Dette medlem mener at slike treff kan bidra til at den enkelte pårørende føler seg mindre alene i sin situasjon.

Dette medlem viser til at Musikk i fengsel og frihet (Miff) er et landsomfattende kulturtiltak som eies og driftes av Musikkens studieforbund. Miff har etablert musikkrom og driver ett eller flere musikktiltak ved 2/3 av landets soningssteder og på ti arenaer i ettervernet. Musikktilbudet gis både i form av helårslige kurs, i tråd med voksenopplæringslovens bestemmelser, og som tilrettelagte musikktilbud tilpasset soningsstedenes størrelse og sikkerhetsnivå. Innholdet består av instrumentalopplæring, bandsamspill, kor, musikkproduksjon og låtskriving.

Dette medlem vil understreke at kulturloven slår fast at alle skal ha tilgang til kultur, og at dette også må gjelde for innsatte i norske fengsler. Dette medlem viser til at kulturprosjektet «Det kulturelle brekkjernet» for og med soningsdømte vil gi innsatte som deltar på arrangørkurs i fengselet, konserter og forestillinger å arrangere. Da får de innsatte kulturtilbudet de har krav på etter kulturloven, samtidig som kursdeltakerne får verdifull arbeidstrening. Soningsdømte vil etter dette kunne være attraktive for oppdrag i konsert- og festivalbransjen og i det lokale kulturlivet ved løslatelse.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningene til frivillige organisasjoner for innsatte og ettervern med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Kap. 3430 Kriminalomsorgen

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 431 Kriminalomsorgsdirektoratet

Komiteen viser til at Kriminalomsorgsdirektoratet har det øverste faglige og administrative ansvaret for kriminalomsorgen. Direktoratet har også et viktig ansvar for likebehandling og rettssikkerhet gjennom blant annet tilsynsvirksomhet, behandling av enkeltsaker og internkontroll. Bemanningen var på ca. 72 fast tilsatte årsverk per 1. mars 2024.

Komiteen merker seg at det på post 1 foreslås å bevilge 176,5 mill. kroner for 2025.

Kap. 432 Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter (KRUS)

Komiteen viser til at det er svært viktig for å få god kvalitet i straffegjennomføringen å ha fengselsbetjenter med høy og riktig kompetanse. Utdanningen ved KRUS er derfor en viktig forutsetning for en god kriminalom-

sorg som når sine mål. I 2023 ble 155 fengselsbetjenter uteksaminert fra KRUS.

Komiteen viser til at bevilgningen på kap. 432 post 1 skal dekke lønnsutgifter til personale ved Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS), lønn til aspiranter og drifts- og husleieutgifter vedrørende skolebygningen. Komiteen vil vise til at det foreslås en bevilgning på posten på 252,1 mill. kroner for 2025.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at det er høy turnover blant ansatte i kriminalomsorgen, og at en betydelig andel av de ansatte fengselsbetjentene nærmer seg pensjonsalder. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at den varslede stortingsmeldingen om straffegjennomføringen behandler personalsituasjonen i norske fengsler på en god måte.

Kap. 3432 Kriminalomsorgens høgscole og utdanningscenter (KRUS)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 433 Konfliktråd

Komiteen viser til at konfliktrådene utgjør en viktig del av rettspleien som tilbyr meglings i konflikter som følge av en straffbar handling eller mellom parter i sivile konflikter. Komiteen mener at konfliktrådets arbeid og ansvar for straffereaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging er svært viktig. Dette er reaksjoner som retter seg mot unge mellom 15 og 18 år.

Komiteen viser til at Sekretariatet for konfliktrådene har ansvar for drift og utvikling av konfliktrådene. Det er foreslått en bevilgning på post 1 på 178,4 mill. kroner til dette arbeidet.

Komiteen viser også til at det er foreslått en bevilgning på 20,1 mill. kroner på post 60 Tilskudd til kommuner. Midlene skal gå til en tilskuddsordning for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme og tilskuddsordning for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT).

Komiteen merker seg at det foreslås bevilget 22,6 mill. kroner på kap. 70 Tilskudd, som skal gå til tilskudd til arbeid mot vold i nære relasjoner og til en tilskuddsordning for kriminalitetsforebyggende tiltak. Tilskuddsordningen forvaltes av Sekretariatet for konfliktrådene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å utvide prosjektet med hurtigdomstol til Agder og Øst politidistrikt, og vil derfor styrke Konfliktrådet Øst og Konfliktrådet Agder. Flertallet foreslår

derfor at kap. 433 post 1 økes med 2,062 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å gi støtte til FRI – Rosa kompetanse justis. Flertallet foreslår derfor at kap. 433 post 70 økes med 1 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er sterkt beklagelig at regjeringen har valgt å kutte den direkte støtten til de nasjonale avhopperprogrammene EX/IN og Forandringshuset i regi av KFUK-KFUM og Oslo kommune, i en tid da bekymringen rundt gjengkriminalitet er sterkt økende. Disse medlemmer mener det er viktig å sørge for forutsigbarhet for det viktige arbeidet med å få personer ut av gjengkriminalitet, og viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det er satt av 3 mill. kroner mer til avhopperprogrammene EX/IN og Forandringshuset sammenlignet med regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der konfliktrådene styrkes med 5 mill. kroner for raskere oppfølging av unge lovbrøyttere sammenlignet med regjeringens forslag.

Sett i sammenheng med det forebyggende arbeidet er det viktig at politiet får mulighet til å pålegge mindreårige og foreldre å møte politiet for å forebygge ytterligere lovbrudd også i tilfeller hvor et lovbrudd ikke allerede er begått. Disse medlemmer viser her til forslag 8 i Dokument 8:7 S (2024–2025) Representantforslag om en forsterket kamp mot ungdomskriminalitet. Politiet gjennomfører i dag bekymringssamtaler, men disse gjennomføres basert på frivillighet.

Komiteens medlem fra Venstre er bekymret for at satsingen på reell forebygging for å snu den økende barne- og ungdomskriminaliteten glimrer med sitt fravær i regjeringens forslag til statsbudsjett. Over halvparten av de avsatte millionene i regjeringens «forebyggingspakke» er satt av til etablering av flere fengselsplasser til mindreårige og andre tiltak i justis-sektoren. Det er en storstilt satsing på reaktive tiltak og forsvinnende lite fokus på tiltak som hindrer barn i å begå lovbrudd. Dette medlem vil satse på forebyggingstiltak som innebærer å jobbe systematisk for å hindre at noe skjer, heller enn å reparere i etterkant.

Dette medlem viser igjen til Venstres alternative statsbudsjett, der det foreslås å styrke tilskuddsordningen for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak (SLT) med 50 mill. kroner. Dette medlem mener det er viktig at laget rundt barnet er bredt sammensatt av de riktige og viktige aktørene i den unges liv. Representanter fra politi, skole, helsevesen og barnevern må jobbe sammen for å styre ungdommen vekk fra en kriminell løpebane.

Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative budsjett også vil prioritere 200 mill. kroner til igangsettelse av et pilotprosjekt med én-til-én-oppfølging av disse ungdommene i Oslo, Agder og Vest politidistrikt. Hver ungdom vil få to faste mentorer (et formiddags- og et ettermiddagsskift), som ungdommen kan bli kjent med og bli trygg på. Mentorene vil følge ungdommene til og fra skole, til fritidsaktiviteter og så videre. Videre vil det opprettes et nattskift med ringe-/utrykningspersonell i hvert av politidistriktene, som ungdommene kan ringe til hvis noe skulle oppstå og de har behov for hjelp.

Dette medlem mener også at det er svært viktig å hjelpe unge innsatte ut av kriminalitet og tilbake i samfunnet. Derfor viser dette medlem til forslag i Venstres alternative statsbudsjett om å bevilge 20 mill. kroner til å videreføre prosjektet EX/IN i Oslo og til å opprette lignende avhopperprogrammer andre steder i landet. Dette medlem vil øke ungdommenes muligheter for vellykkede tilbakeføringer etter soning gjennom relasjonsarbeid, koordineringsarbeid og bedring av levekår. Reintegrering av unge lovbrøyttere i samfunnet vil også komme andre ungdommer og resten av samfunnet til gode.

Dette medlem ønsker også å styrke MiRA-senterets innsats når det gjelder hjelpetiltak for voldsutsatte minoritetskvinner, og viser igjen til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke bevilgingen med 5 mill. kroner til dette.

Kap. 3433 Konflikttråd

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 440 Politiet

Komiteen viser til at politiet har en svært viktig rolle i samfunnet for å bidra til trygghet og rettssikkerhet. Politiets oppgave er å avdekke, etterforske og forebygge kriminalitet. Det er viktig at politiet utrustes med de nødvendige midler for at samfunnsoppdraget kan utføres på en forsvarlig måte. Politiet må også være tilgjengelig for befolkningen for å skape trygghet.

Komiteen viser til departementets beskrivelse i proposisjonen av kriminalitetsbildet og prioriteringene for 2025. Komiteen merker seg omtalen av arbeidet mot alvorlig kriminalitet. Det legges særlig vekt på forebygging av at ungdom begynner med kriminalitet, og at det settes i verk tiltak mot kriminelle nettverk og kriminelle gjenger.

Komiteen viser videre til at en stadig større andel av kriminaliteten har et digitalt element. Dette gjelder både at kriminaliteten oftere rammer IKT-systemer, at den blir utført ved hjelp av digitale kanaler, og at straffesaker har digitale bevis. Komiteen mener derfor det er viktig å ha søkelys på at politiet og påtalemyndighe-

ten har kompetanse og kapasitet til å møte denne utviklingen.

Komiteen viser til at post 1 dekker alle ordinære driftsutgifter i politidistriktene, de lokale PST-enhetene og politiets særorgan, unntatt Politihøgskolen, POD og påtalemyndigheten i politiet. Dette inkluderer også våpen, kjøretøy, verneutstyr, uniformer og IKT m.m.

Komiteen merker seg at regjeringen foreslår å øke bevilgingen med totalt 2 288 mill. kroner. Midlene skal gå til bl.a. økt grunnbevilgning til politiet, økt kapasitet mot kriminelle nettverk, kriminelle gjenger og organisert kriminalitet og til å håndtere innkomster fra Ukraina.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår at det bevilges 24 024,5 mill. kroner på denne posten. I tillegg er det en rekke andre poster med ulike tilskudd og utgifter på dette kapitlet. Komiteen viser til proposisjonen for nærmere omtale av postene 22, 23, 25, 45, 46, 48, 70, 71, 73 og 74.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å utvide prosjektet med hurtigdomstol til Agder og Øst politidistrikt, og vil derfor styrke Øst og Agder politidistrikt. Flertallet foreslår derfor at kap. 440 post 1 økes med 10,2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å ta imot 500 kvoteflyktninger inkludert eksisterende forslag i statsbudsjettet, og vil derfor øke den avsatte posten for registrering hos politiet. Flertallet foreslår derfor at kap. 440 post 1 økes med 0,6 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil fremheve satsingen på politiet gjennom de siste årene. For neste års budsjett innebærer den en økning av rammen til politiet med 2,8 mrd. kroner til bekjempelsen av kriminalitet neste år. 2,4 mrd. kroner går til å styrke arbeidet mot kriminelle nettverk, kriminelle gjenger og organisert kriminalitet og til grunnfinansieringen av politiet, blant annet for å få flere politifolk i gatene.

Disse medlemmer viser også til forslaget om å sette av 405 mill. kroner til målrettede tiltak til forebygging av barne- og ungdomskriminalitet.

Disse medlemmer vil påpeke at med den helhetlige satsingen på politiet følger regjeringen Støre også opp stortingsmeldingen om økonomisk kriminalitet med en styrking av Økokrim og politidistriktene på 90 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener den viktigste prioriteringen for Høyre i justissektoren i 2025 er en styrking av politiet. Disse medlemmer

mener politiet må settes i bedre stand til å forebygge og etterforske kriminalitet. Kriminalitetsbildet er i stadig endring, og politiets ressurser og virkemidler må tilpasses den situasjonen landet står i. Disse medlemmer viser til at ungdomskriminaliteten øker og blir mer brutal, kriminelle nettverk utgjør en stadig større trussel i Norge og Europa, og stadig mer av kriminaliteten blir begått gjennom digitale plattformer. Svindel, bedrageri og overgrep er blant kriminaliteten som skjer på nett. Disse medlemmer er bekymret for at oppklaringsprosenten går ned, og at antall politifolk i politidistriktene har gått ned under regjeringen Støre. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Støre har brukt mye tid og ressurser på å opprette nye politikontor i strid med politifaglige råd. Disse medlemmer mener disse pengene heller burde vært brukt på å ansette flere politifolk. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås å øke bevilgningene til bemanning i politiet med 618 mill. kroner mer sammenlignet med regjeringens forslag. Denne satsingen skal også bidra til å finansiere hurtigspor.

Disse medlemmer viser til at dette ville vært tilstrekkelig til å ansette om lag 700 nye i politiet. Disse kunne jobbet bedre forebyggende og bidratt til raskere oppklaring av kriminalitet.

Disse medlemmer mener at unge som begår kriminalitet, må få en reaksjon fra storsamfunnet. Barn og unge som begår eller som er på vei inn i kriminalitet, trenger tett oppfølging. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det i tiltakspakken mot ungdoms- og gjengkriminalitet foreslås bevilget midler til én-til-én-oppfølging av ungdom som en del av kommunale samarbeidsteam. Det vises til en ordning i Danmark hvor blant annet ungdommen følges til skole og fritidsaktiviteter. Derfor ønsker disse medlemmer én-til-én-oppfølging av unge i faresonen gjennom flere kommunale samarbeidsprosjekter. Disse medlemmer foreslår bevilget 40 mill. kroner mer sammenlignet med regjeringens forslag.

Disse medlemmer er svært bekymret for at kriminelle nettverk får et for stort fotfeste i Norge. Disse medlemmer viser til at Kripos har sagt at svenske kriminelle nettverk er til stede i alle norske politidistrikt. Disse medlemmer merker seg videre at Kripos har sagt at det er 73 aktive kriminelle nettverk i Norge. De kriminelle nettverkene driver med ulike former for kriminalitet, blant annet volds- og økonomisk kriminalitet. Disse medlemmer mener det trengs et krafttak for å sørge for at kriminelt utbytte blir inndratt. Disse medlemmer viser til at kriminelle nettverk bruker utbytte fra kriminell virksomhet på å kjøpe dyre klokker, biler og statussymboler. Slike statussymboler brukes også for å rekruttere barn til kriminalitet. Disse medlemmer viser til at Høyre har foreslått å gjøre det

enklere å inndra kriminelt utbytte. Disse medlemmer mener det trengs lovendringer for å sikre en raske inndragning av kriminelt utbytte. I tillegg trenger politiet ressurser for å gjennomføre inndragningsarbeidet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 20 mill. kroner mer til inndragningsteam i de fem politidistriktene med mest kriminalitet, sammenlignet med regjeringens forslag.

Disse medlemmer mener det er en viktig start, og at det trengs ytterligere opptrapping. Inndragningsteam består av en etterforsker, en jurist og en revisor.

Disse medlemmer viser til at den økonomiske kriminaliteten blir stadig mer kompleks, og mener det trengs et særskilt kompetanseløft for å bedre etterforskningen av økonomisk kriminalitet. Disse medlemmer har merket seg at oppklaringsprosenten for svindel er lav, mens henleggelsesprosenten er høy. Disse medlemmer viser til at kriminelle nettverk kan gjennomføre svindel imot innbyggere i flere politidistrikt samtidig, uten at politidistriktene har god nok koordinering. Disse medlemmer mener det trengs styrket etterforskningskapasitet for å bekjempe økonomisk kriminalitet. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått bevilget 15 mill. kroner til flere spesialetterforskere sammenlignet med regjeringens forslag.

Disse medlemmer er kritiske til at regjeringen Støre ikke har fulgt opp Meld. St. 15 (2023–2024) Felles verdier – felles ansvar – Styrket innsats for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet, hvor regjeringen slo fast at 20 mill. kroner skulle bevilges til å ansette spesialetterforskere. Disse medlemmer merker seg statsråd Emilie Mehls svar på skriftlig spørsmål i Dokument nr. 15:2686 (2023–2024), hvor det fremkommer at de øremerkede midlene til flere spesialetterforskere er brukt på andre tiltak. Disse medlemmer støtter at det prioriteres en styrket innsats mot skattesvik, men mener denne styrkingen ikke bør gå på bekostning av flere spesialetterforskere. Disse medlemmer viser til at Høyre i sitt forslag til alternativt statsbudsjett også foreslår å styrke arbeidet mot skattesvik gjennom styrking av kontroll i Skatteetaten.

Disse medlemmer viser til at det var nødvendig å gjennomføre endringer i passkontorstrukturen i Norge, blant annet etter at Norge fikk internasjonal kritikk og politiet advarte mot at det var lett å få utstedt ekte norske pass på falskt grunnlag. Falske pass kan bli misbrukt til svindel, trygdemisbruk og alvorlig organisert kriminalitet. regjeringen Støre bruker nå tid og penger på å reversere helt nødvendige endringer, som i tillegg fører til økte passgebyr for folk. Disse medlemmer støtter derfor ikke opprettelsen av nye passkontor. Disse medlemmer viser videre til at flere passkon-

tor ikke bare innebærer en potensiell svekkelse av sikkerheten, men også økte gebyr for folk.

Komiteens medlem fra Venstre mener at Norge må lykkes i to ting dersom vi skal klare å bekjempe organisert kriminalitet: Rekrutteringen inn i organisert kriminalitet må strupes, og det samme må skje med pengesekken til gjengkriminelle. Mange unge lovbytere blir rekruttert av organiserte bakmenn. Forebygging av ungdomskriminalitet og bekjempelse av organisert kriminalitet henger med andre ord tett sammen. Derfor er det viktig at det settes av tilstrekkelig med midler til forebyggende arbeid i politidistriktene, som nærpoliti og spanere. Dette medlem viser til at det er foreslått 100 mill. kroner til denne typen målrettet aktivitet i Venstres alternative statsbudsjett.

For å komme den profittmotiverte kriminaliteten til livs mener dette medlem det må gjøres mindre lukrativt å drive med organisert kriminalitet. Derfor er det essensielt at økonomisk kriminalitet har som resultat at «gevinst» inndras. Det er også viktig at politiet etterforsker mindre bedragerisaker, slik at kriminelle nettverk kan kartlegges, overvåkes og straffefølgjes.

Dette medlem mener det mangler noen viktige brikker i puslespillet i regjeringens «gjengpakke». Inndragning brukes i liten grad i dag, selv om regelverket finnes. Etterforskning knyttet til pengesporet blir nedprioritert på grunn av manglende kapasitet og kompetanse. Derfor er det viktig å få på plass inndragningsteam i hvert politidistrikt, bestående av en etterforsker, en jurist og en revisor, som kan jobbe dedikert med inndragning. Dette medlem viser derfor til slike forslag i Venstres alternative statsbudsjett.

Dette medlem mener at voldtekt og seksuelle overgrep er blant de mest alvorlige frihetsberøvelsene et menneske kan bli utsatt for. Én av fem kvinner har blitt voldtatt i løpet av livet, men på grunn av et mangelfullt lovverk blir de aller fleste overgrepssaker henlagt. Dette medlem mener at det haster med å få på plass en samtykkelov, som gir voldtekts ofre den rettslige beskyttelsen de har krav på.

Dette medlem viser også til at Voldtektsutvalget peker på at de færreste voldtekter blir anmeldt, og på at oppklaringsprosenten synker. Sakene håndteres av etterforskere og påtalejurister uten spesialkompetanse på området, og mange saker blir liggende uten at noe skjer. Dette medlem vil derfor, i tråd med Venstres alternative budsjett, prioritere 50 mill. kroner til etterforskere og påtalejurister som kan jobbe dedikert med volds- og seksuallovbrudd.

OPPRETTELSE AV PSYKIATRIGRUPPER I POLITIDISTRIKTENE

Komiteens medlem fra Venstre viser til at politiet ser en økning i antall oppdrag som har med psykiatri å gjøre. Fra 2016 til 2020 ser man en økning på 44 pst. av slike oppdrag. Dette medlem vil understreke at det her er tale om krevende saker som krever en helhetlig tilnærming. Godt samarbeid mellom helsetjeneste og politi i slike saker er avgjørende, men ikke tilstrekkelig. Det er også behov for økt kompetanse og ressurser til slike saker innad i politiet.

Dette medlem viser til at disse sakene angår noen av samfunnets mest sårbare mennesker. De kan utgjøre en trussel mot andre, og må få hjelp til å unngå å utsette andre mennesker for fare. Dette medlem mener at forebygging er vel så viktig som straffefølgelse i dette øyemed.

Dette medlem viser til at Oslo-politiet har opprettet en egen psykiatrigruppe som arbeider målrettet med antatt utilregnelige gjengangere med høy frekvens og/eller som har begått alvorlige lovbrudd. Dette medlem viser til at psykiatrigruppen forener forebygging, etterforskning og påtale i samme team, i motsetning til ellers i politiet, hvor de forebyggende enhetene arbeider adskilt fra andre og ikke har samme adgang til å bruke tvangsmidler. I tillegg er det ansatt dedikert personell med spisskompetanse, i kontrast til ellers i politiet, hvor «alle» skal kunne håndtere en psykiatrisak. I motsetning til i politiet ellers, hvor de ansatte skal løse konkrete saker innenfor et bestemt geografisk område, jobber psykiatrigruppen med personrettet etterforskning. Gruppen skal løse utfordringen denne personen utgjør, ikke en konkret sak.

Dette medlem viser til at psykiatrigruppens resultater synes å indikere at denne arbeidsmetoden har større effekt enn politiets tradisjonelle arbeidsmetoder når det gjelder psykiatriske tilfeller, både med tanke på å ivareta psykisk syke og å trygge andre innbyggere.

Dette medlem viser til at det ikke bare er i hovedstaden det finnes svært psykisk syke mennesker som begår kriminelle handlinger. De siste årene har vi sett flere eksempler på tragiske utfall av manglende forebygging, eksempelvis drapene i Kongsberg i 2021. Dette medlem foreslår derfor å opprette psykiatrigrupper etter modell fra Oslo politidistrikt i Agder, Vest, Trøndelag og Troms politidistrikt. Det vil være første ledd i en opptrappingsplan, hvor det langsiktige målet er at alle politidistrikter får psykiatrigrupper. Det vil kunne hindre at liv går tapt, samtidig som man hjelper noen av de menneskene som har det dårligst, til å få det bedre.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 10 mill. kroner til opprettelse av flere psykiatrigrupper i politidistriktene etter modell fra Oslo politidistrikt.

ROSA KOMPETANSE JUSTIS

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Rosa kompetanse justis er et kompetansehevende tiltak rettet mot justissektoren, med mål om mest mulig likeverdige tjenester særlig for LHBTIQ+-befolkningen. Dette medlem viser til at tiltaket har eksistert i over ti år, har et velutviklet og faglig forankret kurstilbud og er den eneste kompetanseleverandøren som bidrar med denne kunnskapshevingen her til lands. Med en fot innenfor justissektoren og en annen i det skeive miljøet, kan de videreformidle erfaringer og kunnskap begge veier og bygge nødvendig tillit til justissektoren i den skeive befolkningen.

Dette medlem viser videre til at Rosa kompetanse justis kurser alt fra politimestre til kommende fengselsbetjenter. De siste årene har de vært fast inne som en del av undervisningen for aspirantene ved Kriminalomsorgens utdanningssenter. De har også kurset ansatte innenfor SLT-modellen. Dette medlem ønsker å understreke at denne kompetansehevingen, særlig på hatkriminalfeltet, er av stor betydning for den skeive befolkningen.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 2 mill. kroner til Rosa kompetanse justis og 4 mill. kroner til Krisesentersekretariatet (ROSA-prosjektet og nasjonal hjelpetelefon). Dette medlem viser også til at Venstre i sitt alternative budsjett foreslår 6 mill. kroner for å gjøre Sanitetskvinnenes mentorordning «Ressursvenn» for voldsut-satte kvinner til en landsdekkende tjeneste.

ØKT INNSATS MOT DYREVELFERDSKRIMINALITET

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke at dyr har en egenverdi og skal behandles med respekt. Kriminalitet mot dyr skal tas på alvor. Å etterforske og straffeforfølge kriminalitet er viktig både for dyrevelferden og fordi det er en sammenheng mellom vold mot dyr og vold mot mennesker. Dette medlem ønsker å uttrykke bekymring over at dyrevelferdskriminalitet ikke er nevnt med et ord i regjeringens forslag til statsbudsjett.

Dette medlem viser til at det i 2021 ble besluttet å etablere dyrepoliti i alle politidistrikt i Norge. I statsbudsjettet for 2021 ble Politidirektoratet tildelt 12 mill. kroner for å opprette dyrekrimenheter i de seks politidistriktene som ennå ikke hadde etablert slike enheter. Etter dette må dyrepoliti i alle politidistrikter anses som en permanent del av politiet.

Dette medlem mener at det bør presiseres under kap. 440 post 1 at en del av bevilgningene til politiet skal gå til videreføring av innsatsen mot dyrevelferdskriminalitet, og at kapasiteten i enhetene skal være på minst samme nivå som ved oppstarten av enhetene. Dette medlem vil styrke politiets arbeid mot dyre-

velferdskriminalitet og viser til Venstres alternative budsjett, hvor det er foreslått å øke bevilgningen til dyrepoliti med 5 mill. kroner.

Dette medlem foreslår også å utrede en ordning med en form for «kommunalt politi», som utelukkende skal jobbe med forebyggende oppgaver. Dette medlem vil også utrede en mulig sammenslåing mellom Kripos og Økokrim for å, om mulig, styrke samarbeidet og se om det kan være synergieffekter knyttet til en slik mulig sammenslåing.

Dette medlem viser til at bevilgningene til politiet har fått et betydelig løft de siste årene. Noe av utfordringen er imidlertid at store deler av dette løftet har gått til en generell styrking av politiet og til å gjenopprette lensmannskontor eller tjenestesteder med svært få oppdrag og besøk. Dette medlem foreslår derfor å oppprioritere noe av den generelle styrkingen av politiet til mer målrettede tiltak som redegjort for over.

POST 25 VARIABLE UTGIFTER VED ANKOMST, MOTTAK OG RETUR I POLITIETS UTLENDINGSFORVALTNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å ta imot 500 kvoteflyktninger inkludert eksisterende forslag i statsbudsjettet, og vil derfor øke den avsatte posten for variable utgifter ved ankomst, mottak og retur i politiets utlendingsforvaltning. Flertallet foreslår derfor at kap. 440 post 25 økes med 0,6 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre foreslår å ta imot 200 kvoteflyktninger neste år. Disse medlemmer viser til at kapasiteten til å ta imot og integrere flyktninger i Norge er svært begrenset, særlig etter at Norge siden 2022 har tatt imot over 80 000 ukrainske flyktninger. Disse medlemmer merker seg at mange kommuner har store utfordringer med bosetting, og at mange ikke klarer å ta imot det antallet som regjeringen har anmodet om. Disse medlemmer mener antall kvoteflyktninger må ses i sammenheng med asylankomstene for øvrig, og at dette tilsier at Norge vil ta imot svært få kvoteflyktninger de kommende årene.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at regjeringen stadig har redusert antallet overføringsflyktninger til Norge. Utviklingen har gått fra 3 000 i 2022 til 2 000 i 2023, 1 000 i 2024 og kun 200 i 2025. Selv etter budsjettavtalen med Sosialistisk Venstreparti er tallet for 2025 kun 500 overføringsflyktninger. Regjeringen har begrunnet reduksjonen med at antallet overføringsflyktninger må ses i sammenheng med antallet

asylsøkere og andre innvandrings- og integreringsutfordringer i Norge.

Dette medlem stiller seg uforstående til denne vurderingen. Den vitner om en manglende forståelse for at vi står midt oppe i en av verdenshistoriens største flyktningkriser. 23. mai 2022 anslo UNHCR at det for første gang har blitt registrert over 100 millioner mennesker på flukt i verden. UNHCR kaller det en «dramatisk milepæl» som få ville ha forutsett for bare et tiår siden. Krigen i Ukraina har forverret situasjonen også andre steder i verden, i tillegg til at det har utviklet seg nye konflikter. Den 7. oktober 2023 brøt det ut krig mellom Hamas og Israel, etter angrepet fra Hamas. Det er kamper i Sudan, Libanon opplever økonomisk kollaps, i Syria er jihadistgrupper på fremmarsj og klimaendringene rammer mange land hardt.

Dette medlem vil påpeke at UNHCR oppfordrer Norge til å:

«[c]ommit to a gradual increase of the resettlement quota to 5 000 places yearly as a demonstration of responsibility sharing and global solidarity for refugee protection.»

Ved å foreslå å redusere det årlige antallet overføringsflyktninger fra 3000 til 200 i 2025 beveger regjeringen seg stadig lengre vekk fra UNHCRs anbefalinger.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og forslag om å øke antallet overføringsflyktninger til 2 000, tilsvarende en økt bevilgning på 3,6 mill. kroner på både post 1 og post 25 under politiet sammenlignet med regjeringens forslag.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen vil øke passgebyrene med 34 mill. kroner for å finansiere de nye passkontorene. Å øke passgebyrene blir nok en økt utgift for norske forbrukere. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der Høyre har fjernet denne økningen. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere passgebyret med 33,4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Kap. 441 Politidirektoratet

Komiteen viser til at Politidirektoratet (POD) leder politiet og har ansvar for faglig ledelse, styring, oppfølging og utvikling av hele etaten. Riksadvokaten har derimot det faglige overordnede ansvaret for all straffesaksbehandling som øverste leder for påtalemyndigheten. I tillegg til POD består politiet av 21 andre enheter: 12 politidistrikt, fem særorganer og fire underliggende etater.

Komiteen merker seg at bemanningen i direktoratet per 31. desember 2023 utgjorde 294 årsverk.

Komiteen viser til at regjeringen foreslår at det bevilges 383,1 mill. kroner på post 1 for 2025.

Komiteens medlem fra Venstre viser til merknadene på ulike kapitler og poster over om en omfattende satsing på forebygging i Venstres alternative statsbudsjett. Deler av denne satsingen gjennomføres ved en intern omprioritering på politiets og Politidirektoratets budsjett, bl.a. ved å omprioritere 100 mill. kroner fra Politidirektoratet.

Kap. 442 Politihøgskolen

Komiteen viser til at Politihøgskolen (PHS) er den sentrale utdanningsinstitusjonen for politi- og lensmannsetaten i Norge og har som hovedoppgave å drive utdanning, forskning og formidling. Den skal være en profesjonsrettet utdanningsinstitusjon på høyt nivå, som utvikler og formidler de kunnskaper, ferdigheter og holdninger som politiet må ha for å bidra til å sikre trygghet, lovlighet og orden i samfunnet.

Komiteen understreker at et godt utdannet politikorps er en grunnpilar i en rettsstat. Norge har som ett av få land i verden en treårig bachelorutdanning som sikrer et enhetlig og kompetent politi som rustes til å løse politiets komplekse oppgaver i å forebygge, avdekke og etterforske kriminalitet.

Komiteen viser til at bemanningen ved PHS per 31. desember 2023 utgjorde 360 årsverk. Det blir foreslått en bevilgning på post 1 på 713,7 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å opprette et ettårig studium i etterforskning for økonomer og revisorer som ledd i en større satsing mot økonomisk kriminalitet, og for å dekke en økende etterspørsel etter spesialkompetanse i økonomisk kriminalitet hos politiet.

Kap. 3442 Politihøgskolen

Komiteen viser til at Politihøgskolens (PHS) inntekter kommer fra kursvirksomhet, utleie, kantinesalg og salg av bøker samt mulige inntekter fra oppdragsvirksomhet.

Komiteen viser til proposisjonen og har ellers ingen merknader.

Kap. 443 Påtalemyndigheten i politiet

Komiteen viser til at påtalejuristene leder og er ansvarlige for etterforskningen i politiet. I Norge er det første nivået i påtalemyndigheten integrert i politidistriktene. Bemanningen i påtalemyndigheten var per 31. desember 2023 på 1 013 årsverk.

Komiteen merker seg at det foreslås en økning på 40 mill. kroner til økt kapasitet i påtalemyndigheten for 2025.

Komiteen viser til at forslaget til bevilgning på post 1 er 1 642,6 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å utvide prosjektet med hurtigdomstol til Agder og Øst politidistrikt, og vil derfor styrke påtale i Øst og Agder politidistrikt. Flertallet foreslår derfor at kap. 443 post 1 økes med 2 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at regjeringen Støre ikke foreslår å videreføre den særskilte bevilgningen fra enigheten i revidert nasjonalbudsjett mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti til påtalemyndigheten for å øke bruken av omvendt voldsalarm. Disse medlemmer er bekymret for at dette vil medføre at færre voldsutsatte får omvendt voldsalarm. Disse medlemmer understreker at ansvaret og belastningen for å bære voldsalarm bør plasseres hos voldsutøveren, ikke hos offeret. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås en økning på 40 mill. kroner for å styrke påtalemyndighetens kapasitet til å ilegge omvendt voldsalarm sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre viser til omtale av Venstres forslag om å hhv. øke etterforskningen av mindre bedragerisaker i politidistriktene, inn-dragningsteam i hvert politidistrikt, styrke politiets arbeid mot vold, seksuallovbrudd og negativ sosial kontroll, styrke og bevare psykiatrigrupper i politiet og øke kapasitet i dyrepolitiet, nærmere redegjort for under kap. 440 over. Alle disse satsingene vil også medføre økt bevilgningsbehov under påtalemyndigheten i politiet. Dette medlem viser til at Venstre i sum foreslår å styrke bevilgningene med 60 mill. kroner under kap. 443 post 1 i sitt alternative budsjett.

Kap. 444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

Komiteen viser til at det primære ansvaret til PST er å forebygge, avdekke, etterforske, føre for retten og håndtere de mest alvorlige truslene mot tryggheten i riket og mot grunnleggende nasjonale interesser. Innsamling av informasjon om personer og grupper som kan utgjøre en trussel, utarbeidelse av ulike analyser og trusselvurderinger, etterforskning og andre operative tiltak og rådgivning er sentrale oppgaver. PST har også det nasjonale ansvaret for å utføre livvaktstjeneste på

norsk jord for norske og utenlandske myndighetspersoner. PST er både en etterretningstjeneste, en trygghets-tjeneste og en polititjeneste.

Komiteen viser til at trusselbildet er krevende, og at PST skal ivareta mange funksjoner for å forebygge og avverge trusler mot rikets sikkerhet. Komiteen forventer at PSTs arbeidsoppgaver trolig vil øke ytterligere i årene som kommer, som følge av den internasjonale sikkerhetssituasjonen.

Komiteen viser til at det foreslås en varig økning av bevilgningen til PST sitt driftsbudsjett med 255 mill. kroner.

Komiteen merker seg at bemanningen i PST per 31. desember 2023 utgjorde 775 årsverk. Det blir totalt foreslått en bevilgning på post 1 på 1 759,2 mill. kroner.

Komiteen viser til proposisjonen for omtale av post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å ta imot 500 kvoteflyktninger inkludert eksisterende forslag i statsbudsjettet, og vil derfor øke den avsatte posten for PST. Flertallet foreslår derfor at kap. 444 post 1 økes med 0,093 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser også til at Russlands angrepskrig mot Ukraina og utviklingen i trusselbildet gjør at Norge står i en krevende sikkerhetspolitisk situasjon, og at det derfor er nødvendig å styrke PSTs driftsbudsjett med 255 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre merker seg at regjeringen foreslår en stor økning av budsjettet til Politiets sikkerhetstjeneste, og at dette er begrunnet i blant annet:

«I 2024 vart det gjennomført ein spissa område-gjennomgang av styringa av og i PST som følgje av ein utfordrandre økonomisk situasjon over tid i en endre tryggingpolitisk situasjon. Rapporten frå område-gjennomgangen er gradert. Rapporten vil bli følgd opp i Jus-tis- og beredskapsdepartementet, PST og andre rele-vante aktørar.»

Disse medlemmer merker seg at regjeringen bruker en rapport som de på eget initiativ ikke ville dele med Stortinget på egnet måte som begrunnelse for å foreslå økte bevilgninger. Disse medlemmer mener det gir Stortinget begrenset mulighet til å vurdere om regjeringens foreslåtte bevilgning til PST er tilstrekkelig for å håndtere de utfordringene PST har, eller om det er behov for å iverksette andre tiltak.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at regjeringen stadig har redusert antallet overførings-

flyktninger til Norge. Utviklingen har gått fra 3 000 i 2022 til 2 000 i 2023, 1 000 i 2024 og kun 200 i 2025. Selv med budsjettavtalen med Sosialistisk Venstreparti er tallet for 2025 kun 500 overføringsflyktninger. Regjeringen har begrunnet reduksjonen med at antallet overføringsflyktninger må ses i sammenheng med antallet asylsøkere og andre innvandrings- og integreringsutfordringer i Norge.

Dette medlem stiller seg uforstående til denne vurderingen. Den vitner om en manglende forståelse for at vi står midt oppe i en av verdenshistoriens største flyktningkriser. 23. mai 2022 anslo UNHCR at det for første gang har blitt registrert over 100 millioner mennesker på flukt i verden. UNHCR kaller det en «dramatisk milepæl» som få ville ha forutsett for bare et tiår siden. Krigen i Ukraina har forverret situasjonen også andre steder i verden, i tillegg til at det har utviklet seg nye konflikter. Den 7. oktober 2023 brøt det ut krig mellom Hamas og Israel, etter angrepet fra Hamas. Det er kamper i Sudan, Libanon opplever økonomisk kollaps, i Syria er jihadistgrupper på fremmarsj og klimændringene rammer mange land hardt.

Dette medlem vil påpeke at UNHCR oppfordrer Norge til å:

«[c]ommit to a gradual increase of the resettlement quota to 5 000 places yearly as a demonstration of responsibility sharing and global solidarity for refugee protection.»

Ved å foreslå å redusere det årlige antallet overføringsflyktninger fra 3 000 til 200 i 2025 beveger regjeringen seg stadig lengre vekk fra UNHCRs anbefalinger.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett og forslag om å øke antallet overføringsflyktninger til 2 000, tilsvarende en økt bevilgning på 0,6 mill. kroner på post 1 under PST sammenlignet med regjeringens forslag.

Kap. 3444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Komiteen viser til at det er påtalemyndighetens ansvar å lede etterforskningen, forberede og føre saker for retten. Komiteen viser også til at det er lovfestet i straffeprosessloven at påtalemakten er uavhengig ved behandlingen av enkeltsaker. Den høyere påtalemyndighet er en felles betegnelse for de ti regionale statsadvokatembetene i Norge, Det nasjonale statsadvokatembetet, Økokrim og Riksadvokatembetet.

Komiteen viser til at Den høyere påtalemyndighet under Riksadvokatens ledelse har et særlig ansvar

for å stille krav til og sørge for at kvaliteten på straffesaksbehandlingen holder et høyt nivå.

Komiteen viser til at det blir foreslått å bevilge 394 mill. kroner på post 1.

Kap. 446 Den militære påtalemyndighet

Komiteen viser til at Stortinget 14. november 2023 vedtok at ordningen med et særskilt militært rettsvesen skulle utgå, jf. Prop. 133 L (2022–2023) og Innst. 32 L (2023–2024). Generaladvokatembetet ble avvirket 1. juli 2024 og alle oppgavene ble videreført av den sivile påtalemyndighet og Forsvaret. Dette betyr at budsjettkapittel 446 ble avvirket. For 2025 er det likevel foreslått en bevilgning 235 000 kroner, som er midler i en overgangsperiode.

Kap. 448 Grensekommisæreren

Komiteen viser til at bemanningen ved Grensekommisariatet utgjorde fire årsverk per 31. desember 2023. Komiteen viser til at det foreslås bevilget 6,5 mill. kroner på kap. 448 post 1.

Kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Komiteen viser til at Norge står overfor et komplekst trussel- og risikobilde. DSB er fag- og tilsynsorgan for sivil samfunnssikkerhet, og direktoratet støtter departementet i samordningsrollen på dette området. Komiteen merker seg at DSB skal veilede myndighetene og andre virksomheter i det viktige arbeidet med samfunnssikkerhet.

Komiteen viser til at Siviltforsvaret, Nasjonalt utdanningscenter for samfunnstrygghet og beredskap og Norges brannskole ligger under DSB. Komiteen viser til at DSB i tillegg er nasjonal brann- og elsikkerhetsmyndighet og er ansvarlig for nød- og beredskapskommunikasjon. DSB er også ansvarlig for statens eierskap til Nødnett.

Komiteen merker seg at en ny fagutdanning for brann- og redningspersonell startet i 2024 ved Brann- og redningsskolen i Tjeldsund kommune. Det blir for 2025 foreslått å øke bevilgningen med 37 mill. kroner til husleie og drift av fagskolen.

Komiteen viser til at det samlet er foreslått bevilget 1 565,6 mill. kroner på post 1. Bevilgningen på posten skal dekke alle ordinære driftsutgifter for DSB med underliggende enheter som Siviltforsvaret, skoler og regionskontor.

Komiteen viser til at utgifter til drift og vedlikehold av Nødnett dekkes på post 22 Spesielle driftsutgifter. Det foreslås å øke bevilgningen med 40 mill. kroner til å gjennomføre nødvendige utskiftninger av komponenter i den sentrale infrastrukturen i Nødnett. Regie-

ringen foreslår bevilget 622,7 mill. kroner på denne posten.

Komiteen viser ellers til omtalen i proposisjonen for postene 21, 23, 45 og 70.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at dagens driftsavtale for Nødnett utløper i slutten av 2026. Regjeringen foreslår å forlenge kontrakten i fem år, fram til 2031. Disse medlemmer vil understreke behovet for en fremtidsrettet løsning for nød- og beredskapskommunikasjon, og viser til forslaget i proposisjonen om å øke bevilgningen til DSB med 40 mill. kroner til å gjennomføre nødvendige investeringer i 2025, slik at kvaliteten i dagens Nødnett kan opprettholdes etter 2026.

Kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Komiteen viser til at primærfunksjonen til Krisestøtteenheten (KSE) er å yte bistand ved krisehåndtering. Justis- og beredskapsdepartementet er fast lederdepartement ved sivile nasjonale kriser, med mindre noe annet blir bestemt. KSE skal støtte departementet i denne rollen og har ansvar for det sivile situasjonssenteret (som er døgnbemannet) som del av regjeringens ansvar for samfunnstrygghet.

Komiteen viser til at forslaget til bevilgning på kap. 452 post 1 skal dekke lønns- og driftsutgifter ved Krisestøtteenheten (KSE) og enhetens utgifter knyttet til sentral krisehåndtering. Bevilgningen skal også dekke KSEs utgifter som sekretariat for Kriserådet.

Komiteen viser til at det er foreslått en bevilgning på post 1 på 30,1 mill. kroner for 2025.

Kap. 453 Sivil klareringsmyndighet

Komiteen viser til at Sivil klareringsmyndighet (SKM) er den sentrale myndighet for sikkerhetsklaring på sivil side. Den primære oppgaven til etaten er å vurdere saker om sikkerhetsklaring. Behovet for sikkerhetsklareringer er økende.

Komiteen merker seg at bevilgningen på post 1 dekker kostnader til drift av den sivile klareringsmyndigheten, medregnet blant annet lønns- og andre personalkostnader i tillegg til kostnader til leie av lokaler i Moss og drift av IKT-løsninger.

Komiteen registrerer at det foreslås en bevilgning på post 1 på 68,6 mill. kroner for 2025.

Kap. 454 Redningshelikoptertjenesten

Komiteen viser til at bevilgningen på kapittelet skal dekke kostnader til drift av den offentlige redningshelikoptertjenesten og prosjektet for kjøp av nye redningshelikoptre i tillegg til ressurser til oppfølging av prosjektet. Det blir foreslått en bevilgning på post 1 på 1 216,6 mill. kroner.

Komiteen viser videre til at regjeringen har inngått en kontrakt for levering av 16 nye redningshelikoptre. Alle de nye redningshelikoptrene skal etter planen være i drift i løpet av 2024. Forslaget til bevilgning på post 45 skal dekke investeringer i forbindelse med kjøp av nye redningshelikoptre og bygging av ny base i Bodø, og det blir foreslått en bevilgning på 964,2 mill. kroner på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til proposisjonen der regjeringen redegjør for at arbeidet med anskaffelsen av de 16 nye redningshelikoptrene videreføres i 2025 med forslag om å bevilge cirka 950 mill. kroner til dette i 2025-budsjettet. Med henvisning til at moderne helikoptersystem er mer krevende å drifte enn de gamle Sea King-maskinene, er det foreslått å øke driftsbevilgningen til redningshelikoptertjenesten med til sammen 272 mill. kroner i 2025. Disse medlemmer vil framheve dette som et viktig tiltak for å sikre økt beredskap for befolkningen.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en liten forskyvning i utbetalingstakten knyttet til bygging av ny redningshelikopterbase i Bodø. Dette medlem understreker imidlertid at Venstre støtter bygging av basen, og at Venstre vil stemme for romertallsforslag XII om å gi Justis- og beredskapsdepartementet fullmakt til i 2025 å kunne pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for å bygge en ny redningshelikopterbase ved ny lufthavn i Bodø under kap. 454 Redningshelikoptertjenesten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 609 mill. 2025-kroner.

Kap. 3454 Redningshelikoptertjenesten

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 455 Redningstjenesten

Komiteen viser til at Justis- og beredskapsdepartementet har koordineringsansvar for redningstjenesten både på land, til sjøs og i luften.

Komiteen vil understreke det viktige arbeidet som redningstjenesten i dag gjør for å sikre god beredskap over hele landet. De to hovedredningsentralene

(HRS) leder og koordinerer alle typer redningsaksjoner enten direkte eller ved å gi oppdrag til underliggende lokale redningssentraler. Redningstjenesten er organisert som et samvirke mellom offentlige, frivillige og private aktører.

Komiteen viser til at det foreslås en bevilgning på 191,7 mill. kroner på post 1. Bevilgningene på denne posten dekker kostnader ved sentrale deler av redningstjenesten, herunder Hovedredningssentralen.

Komiteen viser til at de frivillige organisasjonene er en viktig del av redningstjenesten i Norge. De frivillige er en ressurs som benyttes stadig oftere. Staten legger til rette for innsatsen gjennom årlige økonomiske tilskudd og ved å dekke en del faktiske utgifter ved søke- eller redningsaksjoner. Det foreslås bevilget 86,4 mill. kroner på post 71 Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten.

Komiteen viser til proposisjonen for omtale av postene 21, 45, 72 og 73.

Kap. 457 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Komiteen viser til at Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) har en viktig oppgave i det forebyggende nasjonale samfunnsikkerhetsarbeidet.

Komiteen merker seg at NSM administrativt er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Forsvarsdepartementet har likevel instruksjonsmyndighet overfor NSM i saker på sitt ansvarsområde.

Komiteen viser videre til at NSM har det sektorovergripende ansvaret for at det forebyggende sikkerhetsarbeidet blir utført i samsvar med sikkerhetsloven.

Komiteen viser til at det er foreslått å bevilge 529,8 mill. kroner på post 1. Bevilgningen skal dekke alle ordinære driftsutgifter og investeringer for NSM.

Komiteen viser til proposisjonen for omtale av post 45.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre merker seg at regjeringen foreslår tilleggsbevilgning på 25 mill. kroner til NSM for å bidra til at NSMs budsjett går i balanse i 2025. Disse medlemmer merker seg at NSM i 2024 gikk gjennom den interne forvaltningen med sikte på å bygge opp intern styring og kontroll. Disse medlemmer merker seg at dette arbeidet ikke kan være slutført når det er behov for ytterligere tiltak for å bringe budsjettet i balanse i 2025. Disse medlemmer merker seg at det som en oppfølging av Gjedrem-utvalgets rapport om NSM er igangsatt en ekstern gjennomgang av om oppgaveporteføljen under NSMs ansvarsområde er hensiktsmessig organisert. Disse medlemmer viser til svar på spørsmål 840, hvor regjeringen slår fast at denne rapporten skal foreligge innen utgangen av mars 2025. Disse medlemmer understreker viktigheten av at

rapporten om NSM sin oppgaveportefølje blir fulgt opp raskt.

Kap. 3457 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 460 Spesialenheten for politisaker

Komiteen viser til at Spesialenheten for politisaker har som sin oppgave å etterforske, avgjøre påtale-spørsmål og føre for retten saker der ansatte i politiet eller påtalemyndigheten er anmeldt for å ha gjort noe straffbart i tjenesten. Komiteen peker på at Spesialenheten har en viktig rolle ved å sikre lik og rettferdig behandling av disse sakene. Komiteen mener saksbehandlingstiden også er viktig for tilliten til Spesialenheten, og sakene må derfor behandles effektivt og innenfor rimelige frister.

Komiteen merker seg at det foreslås en bevilgning på 72,7 mill. kroner på post 1 til ulike driftsutgifter. Spesialenheten hadde 43 årsverk per 31. desember 2023.

Kap. 461 Advokattilsynet

Komiteen viser til at når advokatloven trer i kraft, vil Tilsynsrådet for advokatvirksomhet endre navn til Advokattilsynet. Tilsynet skal være et uavhengig forvaltningsorgan og finansieres fullt ut av bransjen gjennom gebyr fra advokatene.

Komiteen merker seg at departementet i samarbeid med Tilsynet har fastsatt driftsutgiftene til 51,5 mill. kroner for 2025, jf. forslag til bevilgning på post 1.

Komiteen viser til proposisjonen for omtale av post 21.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Advokatforeningen, som påpeker at det å inkludere Advokattilsynet i statsbudsjettet kan svekke tilsynets formelle og reelle uavhengighet. Advokater, i motsetning til andre yrkesgrupper underlagt offentlig tilsyn, representerer ofte privatpersoner i saker mot staten. Det er derfor særlig viktig at tilsynet med advokater er uavhengig av statlig innflytelse. Det er fra Advokatforeningens side også påpekt at en budsjettpost for Advokattilsynet i statsbudsjettet vil kunne gi regjeringen og Stortinget mulighet til å legge føringer for tilsynets arbeid, for eksempel ved å øremerke midler til bestemte formål eller ved å stille krav til effektivitet og resultater, og videre at dette kan svekke tilsynets uavhengighet og gjøre det mer utsatt for politisk press på måter som tidligere ikke har vært mulig.

Flertallet viser til at Tilsynsrådet for advokatvirksomhet har fungert frem til i dag uten en egen budsjett-post i statsbudsjettet. Dette viser at det er mulig å sikre finansiering av tilsynet uten å gå veien om statsbudsjettet. Advokatloven legger opp til at Advokattilsynet skal finansieres gjennom bidragsbetaling fra advokatene, slik som ordningen er i dag for Tilsynsrådet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er spørrende til behovet for at Advokattilsynet skal fremgå som en egen post på statsbudsjettet. Disse medlemmer merker seg at hele posten skal finansieres ved inntekter fra advokatene. Disse medlemmer mener at Advokattilsynet er og skal være uavhengig av regjeringen, og tilsynet kan heller ikke instrueres av departementet. Disse medlemmer har merket seg at Advokatforeningen er skeptisk til at denne posten nå føres på statsbudsjettet.

Kap. 3461 Advokattilsynet

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.

Komiteen merker seg at bevilgningen på dette kappittelet post 1 hovedsakelig dekker utgifter til juridisk bistand i straffesaker til personer som har rett til advokatbistand i medhold av straffeprosessloven kap. 9 og 9 a. Dette er personer som har status som siktet eller tiltalt, fornærmet, fornærmedes pårørende eller etterlatte.

Komiteen merker seg at det foreslås bevilget 1 651,5 mill. kroner på post 1. De totale utgiftene på posten vil avhenge av mengde og omfang av straffesaker. Det blir foreslått en rettshjelpssats på 1 315 kroner for 2025.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å utvide prosjektet med hurtigdomstol til Agder og Øst politidistrikt, som medfører økte utgifter til involvering av forsvarer i forbindelse med etablering av hurtigspor. Flertallet foreslår derfor at kap. 466 post 1 økes med 0,075 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

RETTSHJELPSSATSEN (DEN OFFENTLIGE SALÆRSATSEN)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at en bærekraftig rettshjelpssats bidrar til å sikre et forsvarlig rettshjelpsstilbud, og at regjeringen hvert år i regjeringsperioden har prioritert å øke rettshjelpssatsen for å ivareta

behovet for at dyktige advokater tar på seg oppdrag i straffesaker og saker om fri rettshjelp, også i fremtiden. Disse medlemmer viser til at det i inneværende år er inngått en avtale mellom departementet og Advokatforeningen som blant annet innebærer et større utredningsarbeid og å forskriftsfeste at satsen prisjusteres årlig.

Disse medlemmer viser til at rettshjelpssatsen ble vedtatt økt i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2024 til 1 265 kroner gjeldende fra 1. juli d.å., og at regjeringen i tråd med den inngåtte avtalen med Advokatforeningen foreslår en ytterligere økning av satsen til 1 315 kroner for 2025. Etter flere år med underregulering av salærsatsen under den forrige regjeringen merker disse medlemmer seg at salærsatsen med dette vil være økt med 21 pst. i perioden 2022–2025, mot en tilsvarende økning på 14,5 pst. i de foregående åtte årene.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å øke rettshjelpssatsen med 100 kroner ut over regjeringens forslag. En slik økning vil medføre endrede bevilgningsbehov på flere poster, bl.a. 91 mill. kroner på post 1 under kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter. Dette medlem viser til begrunnelsen som gis i Venstres generelle merknader.

Kap. 467 Norsk Lovtidend

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker

Komiteen viser til at Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker er et uavhengig forvaltningsorgan som skal behandle krav om gjenopptakelse av straffesaker som er rettskraftig avgjort av domstolene. Komiteen mener kommisjonen er et viktig supplement for å styrke rettssikkerheten i Norge og gi domfelte adgang til å prøve sin sak på nytt i retten i de tilfeller det er grunnlag for dette. Av sakene som ble ferdigbehandlet i 2023, ble straffeutmålingen gjenopptatt i 17 av 31 saker.

Komiteen viser til at bevilgningen skal dekke godtgjørelser til kommisjonens medlemmer, lønn til sekretariatets medarbeidere samt andre driftsutgifter knyttet til arbeidet disse utøver. Sekretariatet hadde 14 årsverk i 2023.

Komiteen merker seg at det foreslås bevilget 30,7 mill. kroner på post 1 for 2025.

Kap. 470 Fri rettshjelp

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteen viser til at rettshjelploven med forskrifter gir regler om offentlig stønad til rettshjelp. Etter loven kan stønaden bli gitt i form av fritt rettsråd, fri sakførsel eller fritak for rettsgebyr. For noen sakstyper har søkeren krav på rettshjelp uten hensyn til inntekt eller formue. Dette gjelder for eksempel saker etter barnevernsloven. Det offentlige dekker alle kostnadene i disse sakene. For andre typer utvalgte saker er det bare søkere med inntekt og formue opp til et visst nivå som kan få støtte til rettshjelp. Komiteen mener fri rettshjelp er en viktig rettssikkerhetsgaranti.

Komiteen viser til at det blir foreslått en bevilgning på post 1 på 893,5 mill. kroner. Posten er regelstyrt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at det har vært en reell nedgang i rettshjelpsutgifter fra 2016 til 2022 på 12,5 pst. Når utgiftene nå har gått opp, er dette et resultat av at regjeringen har økt de økonomiske inntektsgrensene, som under den forrige regjeringen stod på stedet hvil, for å favne flere. Disse medlemmer viser til at regjeringen Støre gjennom budsjettavtaler med Sosialistisk Venstreparti har nær doblet tilskuddene til fri rettshjelp fra 2021 med dette statsbudsjettet. Med disse økningene sørges det for at folks rettssikkerhet styrkes.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å øke rettshjelpssatsen med 100 kroner ut over regjeringens forslag. En slik økning vil medføre endrede bevilgningsbehov på flere poster, bl.a. 51,2 mill. kroner på post 1 under kap. 470 Fri rettshjelp. Dette medlem viser til begrunnelsen som gis i Venstres generelle merknader.

POST 72 TILSKUDD TIL SPEIELLE

RETTSHJELPTILTAK

Komiteen viser til at det på post 72 Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak blir foreslått bevilget 69,9 mill. kroner. Hele posten blir fordelt av Statens sivilrettsforvaltning etter søknad fra organisasjonene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke tilskudd til spesielle rettshjelptiltak, som bl.a. Jussbuss, Gatejuristen, JURK og NOAS. Flertallet foreslår derfor at kap. 470 post 72 økes med 11 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke at det liberale demokratiet bygger på en sterk og uavhengig rettsstat. Rettsstaten skal sikre likhet for loven, ivareta rettsvernet for den enkelte og sette grenser for statens maktutøvelse. I dag blir det stadig mindre attraktivt å påta seg advokatoppdrag for enkeltindivider som er i konflikt med staten, fordi man får dårligere betalt enn advokatene som representerer staten. Det er en segmentert skjevhet i systemet som gjør at man over tid har bygget ned Davids motstandskraft mot Goliat. Dette er en svekkelse av rettsstaten vår og en svekkelse av prinsippet om likhet for loven.

Dette medlem viser videre til at Salærrådet ga sin første anbefaling 30. november 2022. Etter Salærrådets syn må det skje en økning av rettshjelpssatsen for å møte de rettspolitiske målsettingene. Ved fastsettelsen av satsen mener Salærrådet at det er naturlig både å se hen til den generelle prisutviklingen og prisutviklingen for juridiske tjenester. I sin anbefaling uttaler Salærrådet at det fra et rettssikkerhetsperspektiv er naturlig å vektlegge prisutviklingen for juridiske tjenester, mens gitt de budsjettmessige konsekvensene er det nærliggende å legge mer vekt på den generelle prisutviklingen. Ut fra rettssikkerhetshensyn er det naturlig for Salærrådet å ta utgangspunkt i prisutviklingen for juridiske tjenester, noe som ga en sats på 1 385 kroner, jf. SSBs prisindeks for juridiske tjenester.

Dette medlem viser videre til at Salærrådet ga sin tredje anbefaling 1. november 2024. Justert for den generelle prisutviklingen fra 2023 til 2024 innebærer dette en salærsats på rundt 1 508 kroner ved inngangen til 2025.

Dette medlem er klar på at målet om en bærekraftig rettshjelpssats over tid skal nås. Dette medlem viser til at Venstre derfor foreslår å styrke rettshjelpssatsen med 100 kroner sammenlignet med regjeringen, som en del av en flerårig opptrappingsplan for å nå den satsen Salærrådet anbefaler. I tillegg viser dette medlem til at Venstre også foreslår å bevilge 176 mill. kroner for å etablere en riksdekkende førstelinjetjeneste for rettshjelp som både skal være et fysisk, telefonisk og digitalt tilbud, som dekker alle landets kommuner og fengsler.

Dette medlem ønsker å understreke at de spesielle rettshjelptiltakene gjør en uvurderlig innsats ved å sørge for at flere får sikret sine juridiske rettigheter i et stadig mer rettsliggjort samfunn. Rettshjelptiltakene når ut til mange som kan ha et stort behov for rettshjelp, men som av ulike årsaker ikke ønsker eller makter å oppsøke juridisk hjelp fra annet hold.

Dette medlem vil spesielt fremheve verdien av de spesielle rettshjelptiltakenes oppsøkende rettshjelparbeid. Oppsøkende rettshjelp dekker behovet for rettshjelp hos mange mennesker i sårbare livssituasjoner, hvis behov for rettshjelp ellers ville vært udekket. Men-

nesker i sårbare livssituasjoner har ofte sammensatte problemer, for eksempel med rus, alvorlige psykiske og fysiske helseplager, trang økonomi og dårlige boforhold. Flere er utsatt for overgrep, utstøtelse, mobbing eller andre forhold som svekker livskvaliteten deres. Ved oppsøkende rettshjelp blir klientene møtt på sine egne premisser, og tjenestene som tilbys tilpasses klientenes særskilte behov.

Dette medlem vil spesielt berømme de studentdrevne rettshjelptiltakene for innsatsen de nedlegger. Jussbuss, JURK (Juridisk rådgivning for kvinner), Jussformidlingen i Bergen og Jusshjelpa i Nord-Norge er alle studentdrevne rettshjelptiltak som tilbyr gratis rettshjelp. Alle tiltakene har en sosial profil, med fokus på å tilby hjelp der behovet er størst. Tiltakene drives på stramme budsjetter og med et betydelig innslag av frivillig, ulønnet arbeid.

Dette medlem viser til at de studentdrevne rettshjelptiltakene de siste årene har måttet tåle kutt i sine budsjetter, etter at søknadsprosessen for tilskudd til spesielle rettshjelptiltak gikk fra å være lukket til å bli en åpen søknadsprosess. Det har ført til flere søkere og mindre penger til hvert enkelt tiltak. Dette medlem mener at den totale tilskuddspotten må økes for å kompensere for dette.

Dette medlem ønsker derfor å styrke ordningene som administreres gjennom bl.a. Jussbuss, JURK, Gatejuristen og NOAS, og viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å styrke tilskuddene til disse med 25 mill. kroner.

Kap. 3470 Fri rettshjelp

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 471 Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning

Komiteen viser til at utgiftene på post 71 dekker statens utbetalinger etter de alminnelige erstatningsregler og erstatning i anledning av straffeforfølgning og at bevilgningen på posten er regelstyrt og basert på overslag. Komiteen viser til at det foreslås en bevilgning på post 71 på 136,6 mill. kroner for 2025.

Komiteen viser videre til at bevilgningen på kap. 471 post 72 belastes ved dekning av erstatning i anledning straffeforfølgning etter straffeprosessloven kap. 31 og ved dekning av motpartens sakskostnader i anledning straffeprosessloven § 438. Bevilgningen på posten er regelstyrt, og bevilgningsforslaget er et overslag. Det foreslås en bevilgning på posten på 103,8 mill. kroner for 2025.

Komiteen viser til at post 73 dekker utbetalinger av rettfærdsvederlag, som er Stortingets egne ordning for enkeltpersoner som har kommet særlig uheldig ut i

møte med det offentlige. Det foreslås en bevilgning på posten på 36,3 mill. kroner for 2025.

Kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning

Komiteen viser til at Statens sivilrettsforvaltning (SRF) forvalter statlige ordninger på tvers av sivil- og strafferetten. SRF fatter vedtak på flere sivilrettslige felt, blant annet erstatning etter straffeforfølgning etter straffeprosessloven kap. 31, klagesaker etter lov om fri rettshjelp, klager over Statsforvalternes vedtak i tomtefestesaker og oppgaven med fastsettelse av testament. SRF etatsstyrer statsforvalterne på områdene vergemål og rettshjelp og har i tillegg som oppgave å etatsstyre Kontoret for voldsoffererstatning (KFV).

Komiteen viser til at det blir foreslått en bevilgning på 164,4 mill. kroner på post 1. Komiteen viser til proposisjonen for omtale av post 21.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett og foreslår å øke rettshjelpssatsen med 100 kroner ut over regjeringens forslag. En slik økning vil medføre endrede bevilgningsbehov på flere poster, bl.a. 2,1 mill. kroner på post 21 under kap. 474 Statens sivilrettsforvaltning. Dette medlem viser til begrunnelsen som gis i Venstres generelle merknader.

POST 70 ERSTATNING TIL VOLDSOFRE

Komiteen viser til at det er foreslått bevilget 616 mill. kroner på denne posten. Bevilgningen på posten er regelstyrt, og bevilgningsforslaget er et overslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre stemte for forslag til ny voldserstatningslov slik det fremgår av Prop. 238 L (2020–2021). I stortingsbehandlingen ble forslaget endret av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, jf. Lovvedtak 70 (2021–2022) og Innst. 310 L (2021–2022). Disse medlemmer viser til at med Høyres alternative forslag ville dette gitt en innsparing på 26,4 mill. kroner i 2025 sammenlignet med regjeringens forslag.

Kap. 3473 Statens sivilrettsforvaltning

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

Kap. 475 Bobehandling

Komiteen viser til at bevilgningen på kapittelet skal dekke statens ansvar for utgifter til konkursbehandling i tilfeller der boet eller den som ber om konkurs, ikke dekker utgiftene. Dette er regelstyrte utgifter etter konkursloven § 73. Det blir foreslått en bevilgning på post 1 på 145,5 mill. kroner.

Komiteen viser til proposisjonen for omtale av post 21.

4. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak

4.1 Innledning

Komiteen viser til omtalen av anmodningsvedtak i proposisjonens kap. 1 punkt 1.10.

Komiteen viser til oversikten under, som viser hvilke anmodnings- og utredningsvedtak som gjelder Justis- og beredskapsdepartementets fagområde. De vedtakene som hører til andre rammeområder, er tatt ut av tabellen.

Komiteen viser også til kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av Meld. St. 4 (2024–2025) for den formelle kontrollen av oppfølgingen av anmodnings- og utredningsvedtakene.

Oversikt over anmodningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringen blir avsluttet (ja/nei)
2023–2024	83	Advokatorordning for innsette i fengsel	Nei
2023–2024	109	Forbud mot marknadføring av kreditt	Nei
2023–2024	136	Omvend valdsalarm skal vurderast før hemmeleg adresse for barn	Nei
2023–2024	137	Omsynet til barnet skal følgje direkte av lova ved elektronisk kontroll av besøksforbud	Nei
2023–2024	138	Sikre støtte til forskning på alle former for ekstremisme	Ja
2023–2024	140	Betre reintegrering av ekstremistar	Nei
2023–2024	141	Oppfølging etter straffesoning	Nei
2023–2024	143	Erfaringar frå ordninga med radikaliseringskontaktar i politiet	Ja
2023–2024	157	Vurdere om domstolen bør ha ei meir aktiv rolle i straffegjennomføringa for barn og unge	Ja
2023–2024	158	Rett til offentlig oppnemnd forsvarar i ungdomsplanmøte	Ja
2023–2024	159	Etablering av hurtigspor	Ja
2023–2024	160	Juridisk gjennomgang av relevant lovverk	Nei
2023–2024	161	Fremme forslag om nye lovendringar – ungdomsstraff og ungdomsoppfølging	Ja
2023–2024	613	Utgreiing av forslag til lovfesting av kommunale handlingsplanar	Nei
2023–2024	616	Utvide målgruppa for barnehusa	Nei
2023–2024	617	Forslag om å utvide målgruppa for barnehusa til barn mellom 16 og 18 år	Nei
2023–2024	618	Gjennomgang av reglane for dødsstadsundersøkingar	Nei
2023–2024	634	Endringar i politilova og vaktverksemdlova	Nei
2023–2024	645	Oppfølgingsforskning etter angrepet 25. juni	Ja
2023–2024	658	Tiltak mot æreskriminalitet, lik rett til skilsmisse	Nei
2023–2024	719	Organisering av advokatverksemd	Nei
2023–2024	723	Evaluering av valdserstatningslova	Nei
2023–2024	754	Opprette nytt politirolleutval	Nei
2023–2024	755	Fleirårige planar for politiet	Nei
2023–2024	758	Eigarskapskontroll – greie ut plikt til å søke løyve til kjøp av visse eigedommar	Nei
2023–2024	762	Nasjonal tryggleiksstrategi	Nei
2023–2024	766	Forelding av krav som er under klagebehandling	Nei
2023–2024	767	Bevisførsel om opplysning underlagd teieplikt hos Sivilombodet	Nei
2022–2023	131	Oppretting av permanent partnardrapskommisjon	Ja

Sesjon	Vedtak nr. Stikkord	Rapporteringen blir avsluttet (ja/nei)
2022–2023	132 Nasjonalt førebyggingsprogram mot partnervald og partnerdrap	Nei
2022–2023	133 Kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar	Nei
2022–2023	134 Oppdatert kunnskapsgrunnlag om vald i nære relasjonar	Ja
2022–2023	135 Bruk av åleinesamtalar i hjelpeapparatet	Ja
2022–2023	136 Betre dokumentering og informasjonsutveksling i hjelpeapparatet	Nei
2022–2023	139 Elektronisk kontroll ved fotlenke med GPS-sendar for forvaringsdømde	Nei
2022–2023	445 Greie ut forlikrårdsordninga	Nei
2022–2023	615 Endringar i reglane om avhøyr av vitne som bur på sperra adresse	Ja
2022–2023	616 Endringar i tvistelova – innstilling av saker i forlikrådet som følgje av lang behandlingstid	Nei
2022–2023	617 Endringar i reglane om gjenopning av sivile saker som er dømde som del av ein straffesak	Ja
2022–2023	618 Sakskostnader i sivile saker	Nei
2022–2023	644 Enklare og meir forbrukarvennleg regelverk for gåvekort	Nei
2022–2023	653 Stortingsmelding om kriminalomsorga	Nei
2022–2023	729 A-krimssenter	Nei
2022–2023	843 Yrkesskadeerstatningsordning for tilsette i kriminalomsorga	Ja
2021–2022	35.49 Ny rettshjelpsordning	Nei
2021–2022	372 Utgreiing av fråvikelege lovreglar om sambuarskap	Nei
2021–2022	420 Straffeføresegn om seksuell utnytting av barn	Nei
2021–2022	504 Organisering av advokatverksemd	Nei
2021–2022	505 Overgangsreglar i advokatlova	Ja
2021–2022	506 Organisering av advokatverksemd	Nei
2021–2022	579 Vurdering av naturskadeforsikringsordninga	Nei
2021–2022	581 Utgreiing av meldeplikt for norske tenesteleverandørar	Nei
2021–2022	582 Regelverk om varsling frå kriminalomsorga	Nei
2021–2022	589 Forseinkingsrente på regresskravet frå staten mot skadevaldar i valdserstatningssaker	Ja
2021–2022	654 Tryggleik for personar med funksjonshindring	Nei
2021–2022	795 Forbod mot sal av forfalne fordringar	Nei
2020–2021	47 Utviding av avverjingsplikta	Nei
2020–2021	50 Forelding av lovbrøt mot mindreårige	Nei
2020–2021	64 Tilgjengelege dopingopplysningar	Nei
2020–2021	65 Straff for den som tener pengar på idrettsprestasjonar som følgje av doping	Nei
2020–2021	443 Høgare straff for barn som er involverte i gjenteken kriminalitet	Nei
2020–2021	446 Tiltak for å auke talet på inndragingar	Nei
2020–2021	627 Fornyingsordning for barneomsorgsattest	Nei
2020–2021	628 Gjennomgang av barneomsorgsattestordninga	Nei
2020–2021	681 Oppretting av eit nasjonalt våpenregister	Nei
2020–2021	682 Identitetsskjerming for polititilsette	Nei
2020–2021	712 Straff for å tvinge barn til utlandet	Nei
2020–2021	729 Nasjonal langtidsplan for beredskap	Nei
2020–2021	730 Totalberedskapsutval	Nei
2020–2021	739 Nordisk samarbeid innan samfunnstryggleik	Nei
2020–2021	742 Brann til sjøs	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringen blir avsluttet (ja/nei)
2020–2021	743	Tilfluktsrom	ei
2020–2021	799	ADR-kontroll	Nei
2020–2021	814	Nasjonal eigarskap og kontroll	Nei
2020–2021	848	Heilskapleg gjennomgang av verjemålsordninga	Nei
2020–2021	983	Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med helikoptertenesta til Sysselmeisteren	Nei
2020–2021	1116	Sperring av opplysningar i reaksjonsregisteret	Nei
2020–2021	1117	Gjennomgang av praksis for tilbakekall av førarrett	Ja
2020–2021	1159	Unntak frå forelding for seksuallovbrot mot barn	Nei
2020–2021	1161	Internasjonale kriminelle organisasjonar	Nei
2020–2021	1162	Tilgang på straffeprosessuelle tvangsmiddel	Nei
2020–2021	1343	Kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige i redningstenesta	Nei
2019–2020	436	Elektroniske fraktbrev	Nei
2019–2020	515	Reklamasjonsfrist på bustader	Nei
2017–2018	788	Utanlandsopphald	Nei
2017–2018	795	Eige lovverk for Statens barnehus	Nei
2016–2017	523	Korrupsjonsføresegnene i straffelova	Nei

4.2 Komiteens merknader

Nedenfor følger komiteens merknader til departementets oppfølging av enkelte anmodnings- og utredningsvedtak.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til departementets konklusjon om oppfølging av anmodningsvedtakene, som beskrevet i proposisjonen.

VEDTAK 138, 12. DESEMBER 2023

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen mener forslaget er fulgt opp gjennom en kontraterrorstrategi som ble fremlagt før Stortinget fattet sitt vedtak om forskning på alle former for ekstremisme. Disse medlemmer mener det trengs en særskilt oppfølging ut over kontraterrorstrategien. Disse medlemmer mener derfor forslaget ikke er fulgt opp.

VEDTAK 143, 12. DESEMBER 2023

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen mener vedtaket er fulgt opp, og viser til en rapport som ble fremlagt før Stortinget fattet sitt vedtak. Disse medlemmer merker seg at vedtaket er under oppfølging i Politidirektoratet, og mener regjeringen må vise til konkrete forbedringer etter Politidirektoratets oppfølging av rapporten.

VEDTAK 525, 19. MARS 2024

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at regjeringen mener vedtaket er fulgt opp, til tross for at det ikke har blitt fremlagt noen handlingsplan mot transnasjonal undertrykkelse, og videre kan ikke regjeringen vise til noen nye, konkrete tiltak iverksatt mot transnasjonal undertrykkelse. Disse medlemmer mener det er behov for en handlingsplan mot transnasjonal undertrykkelse. Disse medlemmer mener vedtaket ikke er fulgt opp.

VEDTAK 727, 6. JUNI 2024

Komiteens medlemmer fra Høyre fremhever at anmodningsvedtak 727 viser at Stortinget ser at lønnsstyveri er et stort problem både for samfunnet og for enkeltindivider. Disse medlemmer viser videre til ordlyden i Stortingets vedtak:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan den juridiske hjelpen til ofre for lønnsstyveri kan styrkes, herunder om den bør innlemmes i ordningene med fri rettshjelp eller rettsråd, og komme tilbake til Stortinget innen statsbudsjettet for 2025.»

Stortinget har gitt klart uttrykk for at regjeringen bør styrke rettshjelpen og sikkerhetsnettet for lønnsstyveriofre. Disse medlemmer viser til at justis- og beredskapsminister Emilie Mehl i Dokument nr. 15:343 (2024–2025) skriver at Justis- og beredskapsdepartementet er i gang med oppfølging av NOU 2020:5 Likhhet for loven – Lov om støtte til rettshjelp (rettshjelpsloven), hvor blant annet dette vedtaket skal vurderes. Disse medlemmer merker seg at statsråden tar sikte på å

legge frem en proposisjon for Stortinget i løpet av våren 2025. Disse medlemmer understreker viktigheten av at vedtak 727 følges opp snarest mulig.

VEDTAK 754, 12. JUNI 2024

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er behov for å raskt nedsette et nytt politirolleutvalg. Disse medlemmer mener dette kan iverksettes før regjeringen har besluttet hvordan en langtidsplan for politiet skal gjennomføres, og at kunnskapsgrunnlaget som politirolleutvalget leverer, vil være viktig for en fremtidig langtidsplan.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser videre til omtalen av Stortingets vedtak om politirolleutvalg, jf. proposisjonens side 104. Disse medlemmer vil påpeke at det er viktig at det sikres en bred sammensetning av utvalget, med spredning i både geografi og representerte profesjoner.

VEDTAK 755, 12. JUNI 2024

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til den brede enigheten i Stortinget om flerårige planer for politiet, jf. Meld. St. 15 (2023–2024) og Innst. 412 S (2023–2024) vedtak 755. Vedtaket var at regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget i statsbudsjettet for 2025 med forslag om hvordan dette skal gjennomføres. Disse medlemmer merker seg omtalen av dette i regjeringens forslag til statsbudsjett, jf. proposisjonens side 103–104.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil anmode regjeringen om å innhente politidirektørens faglige råd innen utgangen av februar, og at dette danner grunnlaget for en stortingsmelding om flerårige planer for politiet som fremmes før sommeren 2025. Disse medlemmer mener det er viktig at det opprettholdes en god progresjon i arbeidet med dette enstemmige stortingsvedtaket.

5. Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 5

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
Utgifter rammeområde 5 (i tusen kroner)							
400	Justis- og beredskapsdepartementet						
21	Spesielle driftsutgifter	14 000	14 000 (0)	10 000 (-4 000)	14 000 (0)	14 000 (0)	14 000 (0)
71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	22 508	22 508 (0)	22 508 (0)	22 508 (0)	22 508 (0)	32 508 (+10 000)
410	Domstolene						
1	Driftsutgifter	3 311 586	3 325 986 (+14 400)	3 271 286 (-40 300)	3 411 586 (+100 000)	3 401 586 (+90 000)	3 291 286 (-20 300)
414	Forlikråd og andre domsutgifter						
1	Driftsutgifter	372 032	372 032 (0)	372 032 (0)	372 032 (0)	372 032 (0)	388 332 (+16 300)
21	Spesielle driftsutgifter	47 321	47 321 (0)	47 321 (0)	47 321 (0)	47 321 (0)	49 321 (+2 000)
430	Kriminalomsorgen						
1	Driftsutgifter	5 862 464	5 966 864 (+104 400)	5 805 964 (-56 500)	6 062 464 (+200 000)	6 037 464 (+175 000)	5 952 464 (+90 000)
60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.	166 000	166 000 (0)	166 000 (0)	86 000 (-80 000)	166 000 (0)	166 000 (0)
70	Tilskudd	34 768	44 768 (+10 000)	34 768 (0)	44 768 (+10 000)	66 768 (+32 000)	44 768 (+10 000)
433	Konfliktrådet						
1	Driftsutgifter	178 417	180 479 (+2 062)	183 417 (+5 000)	178 417 (0)	198 417 (+20 000)	178 417 (0)
60	Tilskudd til kommuner	20 145	20 145 (0)	20 145 (0)	20 145 (0)	25 145 (+5 000)	70 145 (+50 000)
70	Tilskudd	22 562	23 562 (+1 000)	29 562 (+7 000)	27 562 (+5 000)	32 562 (+10 000)	247 562 (+225 000)

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
440	Politiet						
1	Driftsutgifter	24 024 498	24 035 298 (+10 800)	24 567 098 (+542 600)	25 524 498 (+1 500 000)	23 816 098 (-208 400)	23 945 598 (-78 900)
25	Variable utgifter ved ankomst, mottak og retur i politiets utlendingsforvaltning	191 963	192 563 (+600)	191 963 (0)	191 963 (0)	201 563 (+9 600)	195 563 (+3 600)
45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold	34 085	34 085 (0)	34 085 (0)	40 085 (+6 000)	34 085 (0)	34 085 (0)
70	Tilskudd	54 861	54 861 (0)	54 861 (0)	54 861 (0)	61 861 (+7 000)	66 861 (+12 000)
441	Politidirektoratet						
1	Driftsutgifter	383 084	383 084 (0)	383 084 (0)	333 084 (-50 000)	383 084 (0)	283 684 (-99 400)
442	Politi høgskolen						
1	Driftsutgifter	713 726	713 726 (0)	713 726 (0)	713 726 (0)	713 726 (0)	723 726 (+10 000)
443	Påtalemyndigheten i politiet						
1	Driftsutgifter	1 642 655	1 644 655 (+2 000)	1 682 655 (+40 000)	1 742 655 (+100 000)	1 682 655 (+40 000)	1 700 155 (+57 500)
444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST)						
1	Driftsutgifter	1 759 186	1 759 279 (+93)	1 759 186 (0)	1 759 186 (0)	1 760 674 (+1 488)	1 759 186 (0)
451	Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap						
1	Driftsutgifter	1 565 567	1 565 567 (0)	1 565 567 (0)	1 615 567 (+50 000)	1 565 567 (0)	1 565 567 (0)
454	Redningshelikoptertjenesten						
45	Større utstyersanskaffelser og vedlikehold	964 234	964 234 (0)	964 234 (0)	964 234 (0)	964 234 (0)	913 534 (-50 700)
455	Redningstjenesten						
71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	86 435	86 435 (0)	86 435 (0)	88 435 (+2 000)	96 435 (+10 000)	86 435 (0)

Kap. Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	73 Tilskudd til Redningsselskapet	145 422	145 422 (0)	145 422 (0)	158 422 (+13 000)	145 422 (0)	145 422 (0)
466	Særskilte straffesaksutgifter m.m.						
	1 Driftsutgifter	1 651 497	1 651 572 (+75)	1 651 497 (0)	1 651 497 (0)	1 651 497 (0)	1 742 497 (+91 000)
470	Fri rettshjelp						
	1 Driftsutgifter	893 543	893 543 (0)	893 543 (0)	893 543 (0)	1 023 543 (+130 000)	944 743 (+51 200)
	72 Tilskudd til spesielle rettshjelptil- tak	69 852	80 852 (+11 000)	69 852 (0)	39 852 (-30 000)	96 852 (+27 000)	270 852 (+201 000)
473	Statens sivilrettsforvaltning						
	1 Driftsutgifter	164 424	164 424 (0)	164 424 (0)	151 924 (-12 500)	164 424 (0)	164 424 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	113 567	113 567 (0)	113 567 (0)	113 567 (0)	113 567 (0)	115 667 (+2 100)
	70 Erstatning til voldsofre	616 000	616 000 (0)	589 600 (-26 400)	616 000 (0)	616 000 (0)	616 000 (0)
	Sum utgifter rammeområde 5	52 114 169	52 270 599 (+156 430)	52 581 569 (+467 400)	53 927 669 (+1 813 500)	52 462 857 (+348 688)	52 696 569 (+582 400)
	Inntekter rammeområde 5 (i tusen kroner)						
3440	Politiet						
	1 Gebyr - pass og ID-kort	918 262	918 262 (0)	884 862 (-33 400)	918 262 (0)	918 262 (0)	918 262 (0)
	6 Gebyr - utlendingssaker	321 613	321 613 (0)	321 613 (0)	321 613 (0)	293 613 (-28 000)	321 613 (0)
	Sum inntekter rammeområde 5	3 983 608	3 983 608 (0)	3 950 208 (-33 400)	3 983 608 (0)	3 955 608 (-28 000)	3 983 608 (0)
	Sum netto rammeområde 5	48 130 561	48 286 991 (+156 430)	48 631 361 (+500 800)	49 944 061 (+1 813 500)	48 507 249 (+376 688)	48 712 961 (+582 400)

6. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 5

(Justis)

I

På statsbudsjettet for 2025 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
				Utgifter
61		Høyesterett		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1 og kap. 411 post 1	140 344 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	472 783 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	14 000 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting, kan overføres	22 999 000	
	70	Overføringer til private	10 292 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	22 508 000	
	73	Tilskudd til Norges forskningsråd, kan overføres	81 717 000	
410		Domstolene		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 61 post 1 og kap. 411 post 1	3 325 986 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	109 438 000	
	22	Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, kan overføres	2 502 000	
411		Domstoladministrasjonen		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 61 post 1 og kap. 410 post 1	91 842 000	
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	372 032 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	47 321 000	
430		Kriminalomsorgen		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 431 post 1	5 966 864 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under kap. 430 post 1	125 215 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres ...	111 952 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., kan overføres	166 000 000	
	70	Tilskudd	44 768 000	
431		Kriminalomsorgsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 430 post 1	176 520 000	
432		Kriminalomsorgens høyskole og utdanningssenter		
	1	Driftsutgifter	252 138 000	
433		Konfliktrådet		
	1	Driftsutgifter	180 479 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Tilskudd til kommuner	20 145 000	
	70	Tilskudd	23 562 000	
440		Politiet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1 og kap. 443 post 1</i>	24 035 298 000	
	22	Søk etter antatt omkomne, <i>kan overføres</i>	7 584 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	29 119 000	
	25	Variable utgifter ved ankomst, mottak og retur i politiets utlendingsforvaltning	192 563 000	
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ...	34 085 000	
	46	Investeringer i Schengen IT-systemer, <i>kan overføres</i>	350 002 000	
	48	Tildeling fra EUs grense- og visumfinansieringsordninger, <i>kan overføres</i>	147 310 000	
	70	Tilskudd	54 861 000	
	73	Internasjonale forpliktelser, mv, <i>kan overføres</i>	703 644 000	
441		Politidirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	383 084 000	
442		Politi høgskolen		
	1	Driftsutgifter	713 726 000	
443		Påtalemyndigheten i politiet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 644 655 000	
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)		
	1	Driftsutgifter	1 759 279 000	
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ...	53 526 000	
445		Den høyere påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	393 959 000	
446		Den militære påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	235 000	
448		Grensekommisæreren		
	1	Driftsutgifter	6 571 000	
451		Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap		
	1	Driftsutgifter	1 565 567 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	27 469 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – Nødnett, <i>kan overføres</i>	622 744 000	
	23	Variable utgifter EUs ordning for sivil beredskap	51 900 000	
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ...	141 619 000	
	70	Overføringer til private	8 037 000	
452		Sentral krisehåndtering		
	1	Driftsutgifter	30 140 000	
453		Sivil klareringsmyndighet		
	1	Driftsutgifter	68 569 000	
454		Redningshelikoptertjenesten		
	1	Driftsutgifter	1 216 626 000	
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ...	964 234 000	
455		Redningstjenesten		
	1	Driftsutgifter	191 704 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	32 962 000	
	45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> ...	10 874 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten ..	86 435 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	141 119 000	
	73	Tilskudd til Rednings selskapet	145 422 000	
457		Nasjonalt sikkerhetsmyndighet		

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	1 Driftsutgifter	529 787 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres ...</i>	13 210 000	
460	Spesialenheten for politisaker		
	1 Driftsutgifter	72 738 000	
461	Advokattilsynet		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	51 500 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	14 000 000	
466	Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
	1 Driftsutgifter	1 651 572 000	
467	Norsk Lovtidend		
	1 Driftsutgifter	10 886 000	
468	Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker		
	1 Driftsutgifter	30 743 000	
470	Fri rettshjelp		
	1 Driftsutgifter	893 543 000	
	72 Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak	80 852 000	
471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdsvederlagsordning		
	71 Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	136 572 000	
	72 Erstatning i anledning av straffeforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	103 800 000	
	73 Stortingets rettfærdsvederlagsordning	36 330 000	
473	Statens sivilrettsforvaltning		
	1 Driftsutgifter	164 424 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	113 567 000	
	70 Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	616 000 000	
475	Bobehandling		
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	145 483 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	9 263 000	
	Totale utgifter		52 270 599 000
Inntekter			
3400	Justis- og beredskapsdepartementet		
	1 Diverse inntekter	6 582 000	
3410	Domstolene		
	1 Rettsgebyr	217 170 000	
	2 Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene	22 903 000	
	3 Diverse refusjoner	1 907 000	
	4 Vernesaker jordskiftedomstolene	2 502 000	
3411	Domstoladministrasjonen		
	3 Diverse refusjoner	325 000	
3430	Kriminalomsorgen		
	2 Arbeidsdriftens inntekter	123 305 000	
	3 Andre inntekter	27 177 000	
	4 Tilskudd	26 326 000	
3432	Kriminalomsorgens høyskole og utdanningssenter		
	3 Andre inntekter	1 271 000	
3433	Konfliktrådet		
	2 Refusjoner	6 000	
3440	Politiet		
	1 Gebyr – pass og ID-kort	918 262 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	2 Refusjoner mv.	311 623 000	
	3 Salgsinntekter	54 637 000	
	4 Gebyr – vaktelskap og etterkontroll av deaktiverte skyte- våpen	4 828 000	
	5 Gebyr – våpenforvaltningen	45 902 000	
	6 Gebyr – utlendingssaker	321 613 000	
	7 Gebyr – sivile gjøremål	559 196 000	
	8 Refusjoner fra EUs grense- og visumfinansieringsordnin- ger	207 500 000	
3442	Politihøgskolen		
	2 Diverse inntekter	24 068 000	
	3 Eksterne forskningsmidler	13 587 000	
3444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST)		
	2 Refusjoner	16 768 000	
3451	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap		
	1 Gebyr	130 220 000	
	2 Refusjoner driftsutgifter Nødnett	38 790 000	
	3 Diverse inntekter	40 560 000	
	4 Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold Nød- nett	85 511 000	
	5 Abonnementsinntekter og refusjoner Nødnett	557 263 000	
	6 Refusjoner	18 046 000	
	7 Refusjoner fra EU i forbindelse med variable utgifter knyt- tet til EUs ordning for sivil beredskap	51 900 000	
3453	Sivil klareringsmyndighet		
	1 Diverse inntekter	800 000	
3454	Redningshelikoptertjenesten		
	1 Refusjoner	32 476 000	
3457	Nasjonal sikkerhetsmyndighet		
	1 Inntekter	37 495 000	
3461	Advokattilsynet		
	1 Bidrag fra advokater og forvalterordning	51 500 000	
	2 Diverse inntekter	14 000 000	
3470	Fri rettshjelp		
	1 Tilkjente saksomkostninger m.m.	4 954 000	
	2 Fri rettshjelp, ODA-godkjente utgifter	5 883 000	
3473	Statens sivilrettsforvaltning		
	1 Diverse inntekter	5 000	
	2 Vergemåls-/representantordning, ODA-godkjente utgif- ter	6 747 000	
	Totale inntekter		3 983 608 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 61 post 1	kap. 3061 post 3
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 postene 2 og 3
kap. 410 post 22	kap. 3410 post 4
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 431 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 432 post 1	kap. 3430 post 4 og kap. 3432 post 3
kap. 433 post 1	kap. 3433 post 2
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3 og 4
kap. 441 post 1	kap. 3440 post 2
kap. 442 post 1	kap. 3442 postene 2 og 3
kap. 443 post 1	kap. 3440 post 2
kap. 444 post 1	kap. 3444 post 2
kap. 451 post 1	kap. 3451 postene 2, 3 og 6
kap. 451 post 22	kap. 3451 post 5
kap. 451 post 23	kap. 3451 post 7
kap. 451 post 45	kap. 3451 post 4
kap. 453 post 1	kap. 3453 post 1
kap. 454 post 1	kap. 3454 post 1
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1
kap. 457 post 1	kap. 3457 post 1
kap. 461 post 1	kap. 3461 post 1
kap. 461 post 21	kap. 3461 post 2
kap. 473 post 1	kap. 3473 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. Overskride bevilgningen under kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 1 Driftsutgifter med inntil 75 pst. av inntekter ved salg av sivilforsvarsanlegg og fast eiendom. Inntekter inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.

der kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, dersom det oppstår en situasjon med ekstraordinær skogbrannfare og/eller mange skogbranner, og det i den forbindelse er nødvendig med innsats for slokking og beredskap ut over det som må beregnes i et normalår. Bevilgningen på posten kan også overskrides ved ekstraordinære hendelser som har medført eller kan medføre tap av liv eller skade på helse, kritiske samfunnsfunksjoner eller kritisk infrastruktur, når øvrige nasjonale helikopterressurser ikke er tilstrekkelig. Fullmakten gjelder uten opphold og før Kongen kan gi slikt samtykke. Overskridelser på posten kan ikke overstige 40 mill. kroner.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan overskride bevilgningen un-

IV

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestil-

linger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
440	Politiet	
	1 Driftsutgifter	250,0 mill. kroner
444	Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1 Driftsutgifter	25,0 mill. kroner
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	25,0 mill. kroner

V

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan gi tilsagn utover gitte bevilgninger på kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet, post 73 Tilskudd til Norges forskningsråd, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 217,8 mill. kroner.

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 under kap. 430 Kriminalomsorgen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til investeringsprosjektet utvidelse av Romerike fengsel, Ullersmo avdeling. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen for brukerutstyr på 102,4 mill. kroner (2025-kroner). Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

VII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 under kap. 440 Politiet, post 46 Investeringer i Schengen IT-systemer og kap. 490 Utlendingsdirektoratet, post 46 Investeringer i Schengen IT-systemer, kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, i investeringsprosjekter for implementering av Schengen IT-systemer, som Norge har forpliktet seg til gjennom Schengen-avtalen og Dublin-avtalen. Fullmakten gjelder også forpliktelser som inngås i senere budsjettår. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 2 187 mill. kroner. Kostnadsrammen er oppgitt i 2023-kroner. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

VIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å gjennomføre anskaffelse av nye redningshelikoptre mv. under kap. 454 Redningshelikoptertjenesten, post 1 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 17 439 mill. kroner (2025-kroner). Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å pris- og valutajustere kostnadsrammen i senere år.

IX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å bygge en ny redningshelikopterbase ved ny lufthavn i Bodø under kap. 454 Redningshelikoptertjenesten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Samlede forpliktelser og utbetalinger kan ikke overskride kostnadsrammen på 609 mill. kroner (2025-kroner). Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at ny kostnadsramme for prosjektet Rehabilitering av Bergen tinghus er 1 271,5 mill. kroner, i prisnivå per 1. juli 2025.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 under kap. 410 Domstolene, post 1 Driftsutgifter kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til prosjektet Rehabilitering av Bergen tinghus innenfor en kost-

nadsramme på 201,8 mill. kroner (2025-kroner). Samlede utbetalinger og gjenstående forpliktelser skal til enhver tid holdes innenfor den vedtatte kostnadsrammen. Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å prisjustere kostnadsrammen i senere år.

XII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Domstoladministrasjonen i 2025 kan postere sideutgifter som forskutteres i henhold til rettsgebyrloven, mot mellomværendet med statskassen.

XIII

Avhending av sivilforsvarsanlegg

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan overdra sivilforsvarsanlegg til en verdi av inntil 500 000 kroner vederlagsfritt eller til underpris når særlige grunner foreligger.

XIV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

XV

Nettobudsjetteringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2025 kan:

1. trekke politiets direkte utgifter til oppbevaring, tilsyn og salg av beslag fra salgsinntekten, før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.
2. trekke salgsomkostninger ved salg av faste eiendommer fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 3451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 40 Salg av eiendom mv.
3. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 473 Stans sivilrettsforvaltning, post 1 Driftsutgifter, inntektene ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
4. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

XVI

Stortingets rettfærdsvederlagsordning

Stortingets utvalg for rettfærdsvederlag får i 2025 fullmakt til å tilstå rettfærdsvederlag av statskassen med inntil 250 000 kroner for hver enkelt søknad, men slik at grensen er 500 000 kroner for HIV-ofre og 300 000 kroner for tidligere barn i barnehjem, offentlige fosterhjem og spesialskolers. Søknader der utvalget anbefaler å innvilge erstatning som er høyere enn nevnte beløp, fremmes for Stortinget til avgjørelse. Det samme gjelder søknader som etter utvalgets vurdering reiser spørsmål av særlig prinsipiell art.

Oslo, i justiskomiteen, den 9. desember 2024

Helge André Njåstad

leder og ordfører

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
24/5247 - MGH

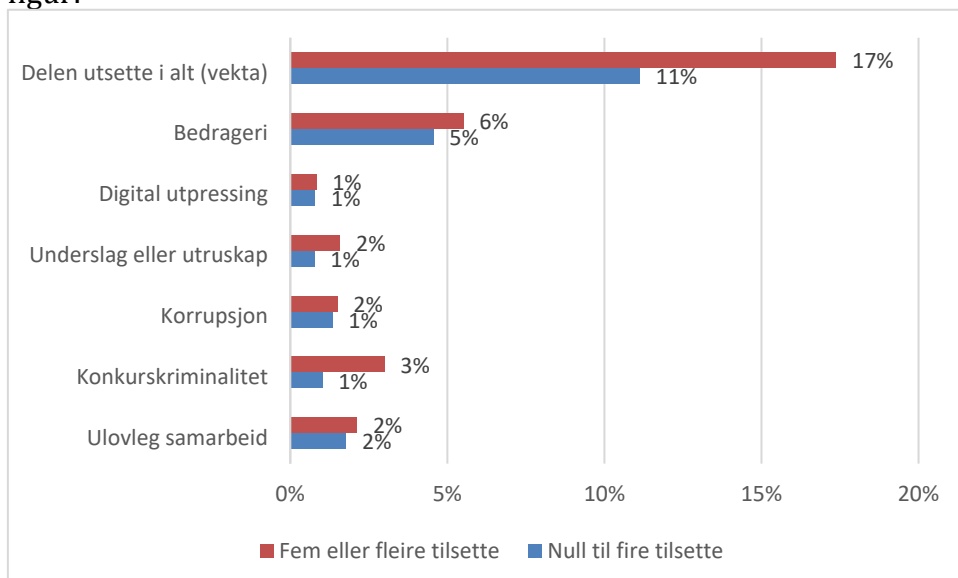
Dato
26.11.2024

Prop. 1 S (2024-2025) - rettelser

Jeg viser til Prop. 1 S (2024–2025) for Justis- og beredskapsdepartementet og vil gjøre oppmerksom på noen mindre feil i proposisjonen. Jeg presiserer at dette ikke har konsekvenser for forslag til bevilgningsvedtak.

1.

Figur 1.6 på side 24 er ikke oppdatert med tall for 2023. Figuren erstattes med følgende figur:

Figur 1.6 Delen verksemder utsette for økonomisk kriminalitet i løpet av det siste året, 2023.

2.

På side 44, anmodningsvedtakene 613, 616, 617 og 618, fra 7. mai 2024 har feil dokumenthenvisning. Den riktige henvisningen til disse skal være Prop. 36 S (2023-2024) og Innst. 259 S (2023-2024), ikke Dokument 8:96 S (2023-2024) og Innst. 320 S (2023-2024) som det står nå.

3.

På side 114, andre avsnitt under postomtalen til kap. 3440 Politiet, post 06 Gebyr – utlendingssaker, fremgår:

«Det blir foreslått å justere gebyra i utlendingssaker for å sikre bedre samsvar mellom gebyra og dei gjennomsnittlige utgiftane knytte til å behandle sakene, sjå omtale under programkategori 06.90.»

Avsnittet strykes. Gebyrsatsene i utlendingssaker foreslås ikke endret i 2025.

4.

På svalbardbudsjettet (Prop. 1 S (2024-2025) Svalbard) side 58, under Vedlegg 1 *Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som blir dekte på statsbudsjettet for 2025* fremgår det at anslaget for utgifter til tilskudd til tårntjeneste ved Svalbard lufthavn, ref. kap. 455 post 72 er 755 000 kroner i 2025. Det riktige er 1 755 000 kroner.

Med hilsen

Emilie Mehl

